

Nepriklausoma

Lietuvos
Nacionali
Mokymų
Biblioteka

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, December 12, 1990.

LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 49-50 (50 m.) • 1990 m. GRUODŽIO-DECEMBER 12 d. • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • 50 c.

VYTAUTAS LANDSBERGIS KANADOJE

MONTREALYJE

Gražina Landsbergienė, Vytautas Landsbergis, Vytautas Bireta, Haris Lapas eina prie garbės stalo AV P-jos salėje.

Dešinėje: sveikina Arūnas Staškevičius

Visos nuotraukos Remigijaus Satkausko

Svečius informuoja Vyt. Gruodis.

Įteikiama Montrealio lietuvių dovana- suvenyrinė knyga, filmuojant Lietuvos TV operatoriumi S.Padebinskiu

Pasklido gandas, o paskui ir beveik paskutinę dieną pasitvirtino nuostabi žinia: VYTAUTAS LANDSBERGIS atskrenda su žmona ir palydovais į MIRABEL aerodromą trečiadienį, gruodžio mėn. 5 d. p.p. ir 6 val.vakare juos galėsime sutikti AV P-jos salėje.

Į MIRABEL aerodromą buvo suvažiuavę daugiau kaip 30 žmonių su keliomis didžiosiomis vėliavomis ir keliolika mažų, su gražia gėlių puokšte Gražinai Landsbergienei ir juosta (austa Danutės Staškevičienės) Lietuvos Respublikos AT Prezidiumo p-kui Vytautui Landsbergiui.

Svečiai (iš viso 10) iš lėktuvo buvo RCMP palydėti į specialų garbingųjų svečių salioną, iš kur netrukus jie pasirodė jų

laukiančiųjų grupei. Čia buvo įteiktos pasisveikinimo dovanos.

Limuzinai, ir RCMP lydimi, svečiai pasiekė AV P-jos buveinę. Įlėję per didžiąsias duris į bažnyčią, V. ir G. Landsbergiai uždegė po žvakę ir tada nusileido su palydovais į salę. Juos lydėjo ir KLB Krašto Valdybos vicepirmininkas Vytautas Bireta (kuris yra ir Milijoninio Kanados Lietuvių Pagalbos Lietuvai Vajaus komiteto p-kas), garbės konsulas Haris Lapas ir kt.

Laukimas buvo elektriskasis. Visi pakilo ir šaukė valio, spontaniškai ir ilgai skandavo plojimu LIE-TU-VA, LIE-TU-VA, LIE-TU-VA, o svečiams priėjus prie garbės stalų, visi sugiedojo Lietuvos Himną.

KLB Montrealio A-kės Valdybos p-kas Arūnas Staškevičius šiltai pasveikino brangius svečius ir pakvietė Vyt. Biretą tarti žodį. Jis nuoširdžiai pasveikino visų Kanados lietuvių vardu ir pakvietė Vytautą Landsbergį prie mikrofono.

Nepaprastas momentas montrealiečiams išgirsti, ne tik pamatyti iš arti žmogų, kuris taip ištvermingai dirbo ir dirba Lietuvos labui. Po ilgos 9 valandų kelionės lėktuvu (atskrido per Lenkiją LOT lėktuvu), suprantamo nuovargio, Vytautas Landsbergis, aišku, nesiruošė prakalbai. Jis pasakė paprastai, kad tikrasis mūsų tautos balsas yra Sąjūdis, kad lietuviai atliko, ką pažadėjo ir prisiekė pada-

ryti prieš 1½ metų Vasario 16 dienos proga, atstatant Laisvės paminklą Kaune. Padarė, ką galėjo padaryti.

Jis nuoširdžiai padėkojo Kanados lietuviams, kurių pastangų dėka Lietuvoje rinkimų metu galėjo dalyvauti didelė grupė stebėtojų kanadiečių, o amerikiečiai nebuvo įsileisti. Pabrėžė ir priminė, kad nepaisant svetimos kariuomenės Lietuvoje, nebuvo agituojama ar trukdoma demokratiškai balsuoti ir tai paliudijo Kanados atstovai. Už tai, kalbėjo jis, jam labai malonu matyti Kanados lietuvius ir Kanados žmones.

Skaudu buvo girdėti iš jo lūpų, nors ir taip paprastai ir intymiai pasakant, kad dabartinė būklė Lietuvoje yra taip pat

pavojinga, kaip tą pirmąjį mėnesį po Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo. Jis patvirtino, kad pergyvenus stiprią blokadą, įvairias provokacijas, dabar girdimi vis garsesni priekaištai, reikalavimai, grasinimai ir šmeižtai. Grasinama antros valdžios kūrimu, gausėja šmeižtai ir kurstymai, ir Lietuvos visuomenei teks dar kartą parodyti savo brandumą.

Vytautas Landsbergis taip pat pasakė, kad LIE-TUVOS PARLAMENTAS yra toji vieta iš kurios NĖRA KUR TRAUKTIS.

Dėkojo Kanados lietuviams už nesenai paskelbtą Milijoninį Vajų Lietuvai, jau beveik pusė yra surinkta, o jo dėka Lietuvos Respublikos vyriausybė išgyja reikalingų įrengimų ir įgalina atlikti svarbias

keliones. (Tą patį vakarą svečiai išvyko limuziniais į Ottawą, kur jų laukė numatyti susitikimai su Brian Mulroney, Joe Clark, su parlamentary grupe, kurie stebėtojų lankėsi Lietuvoje ir su Ontario premjeru Bob Rae, spaudos atstovais. Jų laukė po to viešnagė Toronte, kur numatyta praleisti 3 dienas ir dar- Washington'e su G. Bush'u, kuris vis dėlto, sutiko priimti Vytautą Landsbergį oficialiam pokalbiui.).

Karštai ir ilgai sustoję Montrealio lietuviai plojo ir skandavo žodį LIE-TU-VA.

Arūnas Staškevičius padėkojo garbingiems svečiams už šį mums visiems istorinį susitikimą ir su pažindino su Gražina Landsbergiene /nukelta į 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 22.00
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuošūda, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

/.....atkelta iš 1 psl./

bergiene ir palydovais: Vyt.Landsbergio patarėjais-Ramūnu Bagdonu, Šarūnu Adomavičium, Bronavu Gruzdžiu, deputatu Arūnu Degučiu, "Lietuvos Aido" korespondente Vilima Sudnikiene, Lietuvos ELTOS atstovu Rolandu Barysu, Lietuvos TV operatorium Skirmantu Padebinsku ir Vyt.Landsbergio sargybiniu - Jonu Užutenu. (Salėje, kaip ir priklauso užsienio valstybės vyriausybei viešint, prie įėjimų savo pareigas ėjo RCMP tarnautojai).

Visiems pristatytiems svečiams buvo prisegtas korsažas (tai gražiai atliko Andėja Celteriūtė ir Irena Satkauskienė), o Vyt. Landsbergiui buvo įteikta ir meniška knyga apie Montrealį.

Dailiai ir skoningai Remigijaus Satkausko dekoruota salė ir gražus valstų stalas buvo taip pat visų įvertintas, tačiau visu akys smigo į už garbės stalo sėdinčius.

Vienu metu Vyt.Landsbergis buvo pakviestas prie telefono spaudos pokalbiui.

Netrukus išdrįsta prieiti ir arčiau prie Vytauto Landsbergio. "NL" red. Birutė Nagienė jį užrašė savo neseniai išleistą knygėlę kalbų, pasakytų parlamente.

Svečių laukė tą patį vakarą kelionė į Ottawą,

Buvo sugiedota "Ilgiausių Metų", atsisveikinta plojimais ir "Sudieu", ir "Iki pasimatymo"!

Visą pobūvį gaubė didelio pakilimo ir šilumos atmosfera ir visi yra dėkingi tiek svečiams, kurie po tokios kelionės vis dėl to ryžosi pabūti dar su mumis porą valandų, tiek LKB A-kės Valdybai ir talkininkams-talkininkėms, kurie per tokį trumpą laiką paruošė gražų sutikimą.

Čia noriu pasisakyti vienu reikalu: Neturime suorganizuotą tvirtą "ugnies taškų" tinklo, kad atskirtingi asmenys paskambintų numatytiems įvairiose miestuose dalyse lietuviams pranešti toliau svarbų ar netikėtą įvykį, dėl kurio reikia ir vėta mums, ir ne tik LaSalle ar Verdune gyvenantiems, susirinkti. Tokiu įvykiu, atrodo, gali būti.

Birutė Nagienė

Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio Apvaliosios Valdyba nuoširdžiai DEKOJA visiems, prisidėjusiems organizuojant susitikimą su LIETUVOS AUKŠČIAUSIOS TARYBOS PIRMININKU VYTAUTU LANDSBERGIU BEI PA-LYDA, ruošiant vakarą ir vaišes.

● "LE FIGARO", Paryžiaus laikraštyje rašoma, esą nieko naujo, kad SSSR reikalinga pagalba. Bet už tai reikėtų išgauti iš jos atitinkamas garantijas: kad SSSR biudžeto suma kariuomenei būtų sumažinta ir kad būtų leidžiama investuoti ir laisvai prekiauti. Tai būtų lygsvoros taškas ir kelias į taiką ir laisvę. Leninas yra pasakęs: "Jie mums parduos virvę, su kuria mes juos pakarsime". Nepripildėme dar, kad "...Ir jie(Vakarai) mums duos pinigų tai virvei nusipirkti", rašo Alain Fenger. Jis tikisi, kad Vakarai neduos dar kartą pagalbos baigiančiai suirti sistemai.

"NEW YORK TIMES" NENUSTUMĖ BALTIJOS KRAŠTŲ Į ŠALĮ

Viso pasaulio dėmesiui nukrypus į konfliktą dėl Kuwait'o, net ir lankantis prez. Landsbergiui Kanadoje ir JAV, kol kas neparodyta perdidelio dėmesio nei TV programose, nei šiaip laikraščiuose. Tačiau prabilo už Baltijos tautų ir jų valstybių nepriklausomybę vienas žymiausių dienraščių "The New York Times", dar prieš susitinkant su prez.Bush'u Vytautui Landsbergiui.

The New York Times

MONDAY, DECEMBER 10, 1990

Freedom Soon for the Baltics

Their impatience is understandable. Lithuania, Latvia and Estonia have endured a half-century of occupation. Yet now, independence talks with Moscow still drag on, more than a year after the Soviet Union acknowledged the wrongfulness of the shady deal with Hitler that put these countries under Stalin's thumb.

The world, once exercised on their behalf, has been distracted. That's apt to tempt Moscow hard-liners to think they can keep the Baltic republics caged indefinitely. And nationalist hotheads might be driven to try stirring world sympathy by challenging Moscow's troops. Hard-liners and hotheads alike would be dangerously misguided.

The only way for Moscow to deal justly with the Baltics is through dialogue, a process the United States can encourage - perhaps even today, when President Bush meets with President Landsbergis of Lithuania and Secretary of State Baker hosts Foreign Minister Shevardnadze of the Soviet Union.

The three wronged republics have no interest in Mikhail Gorbachev's monumental problems of holding the Soviet Union together. They are asserting their own independence, singing long-suppressed folk songs, issuing stamps and currency, setting up their own customs posts and refusing to participate in the new Federation Council.

What has most offended Moscow, however, is /Šio straipsnio tekstas lietuviškai:/

"THE NEW YORK TIMES" rašo savo prestižiniame puslapyje š.m.gruodžio mėn. 10 d., kad yra suprantamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos nekantrumas, iškentus pusę šimtmečio trukusią okupaciją, tačiau dabar kalbos apie Nepriklausomybę su Maskva dar tebesitęsia, nors praėjo daugiau kaip vieneri metai nuo Sovietų Sąjungos prisipažinimo, kad buvo padarytas nešvarus Hitlerio ir Stalino susitarimas, kurio dėka tie kraštai atsidūrė po Stalino letena. Maskvos kietosios linijos pasekėjai galvoja, kad jie gali laikyti narve Baltų respublikas visa laiką. Įsikarščiaję nacionalistai ("nationalist hotheads") gali bandyti išjudinti vėl pasaulio simpatiją išsūkiu Maskvos daliniais. Tiek kietosios linijos užsispyrėliai, tiek karštagalviai būtų pavojingai nusprendę.

Vienintelis kelias Maskvai teisingai spręsti reikalus su Baltais yra dialogo kelias ("NL" pabr.), procesas, kurį JAV gali skatinti - dar gal ir šiandien, kai prez. BUSH'as susitiks su LIETUVOS prez. LANDSBERGIU ir kuomet Valstybės Sekretorius BAKER priims Sovietų Sąjungos Užsienio Reikalų ministrį Ševardnadze.

Trys nuskriaustos respublikos nėra susidomėjusios Michail Gorbachio'o monumentalinėmis problemomis norint išlaikyti Sovietų Sąjungą. Jos užsitikrina savo pačių nepriklausomybę, dainuodami ilgai uždraustas liaudies dainas, išspausdindami savo pašto ženklus ir pinigus, planuodami savo multinių postus ir atsakydami dalyvaui naujoje Federacijoje Taryboje.

Tačiau labiausiai įžeidė Maskvą (tų respublikų pas-

their attempt to free themselves from the annual budget that still governs the Soviet economy. Moscow warned of economic reprisal. And when the Riga regional council in Latvia voted to cancel food deliveries to Red Army installations, Defense Minister Yavov threatened to use force.

Even if Mr. Gorbachev acknowledges that the Baltic states have a strong claim to independence, there is a problem of precedent. Radicals in other republics also want to break free. Leaders in all those republics except Georgia want more powers from Moscow, arguing that sovereignty will satisfy all but the secessionists. Granting the Baltics full independence might undercut these leaders and make Mr. Gorbachev's efforts to renegotiate union ties meaningless.

Mr. Gorbachev seems to believe that most Soviet citizens prefer crackdown to chaos. And he's betting that independence movements will eventually lose steam. But in the Baltics, the evidence cries out to the contrary.

The U.S. cannot sensibly lecture Mr. Gorbachev on exactly how fast he should permit these three indomitable nations to regain their independence. But even if Americans cannot insist on freedom now, they can - starting with President Bush - reaffirm support for good-faith talks that promise freedom soon.

tangos atsipalaiduoti nuo metinio biudžeto, kuris dar vis valdo Sovietų ekonomiką. Maskva grasina ekonominėmis represijomis. Ir kuomet krašto taryba Rygoje nubalsavo sustabdyti maisto siuntimą Raudonosios Armijos įrenginių darbuotojams, Gynybos Ministeris Jazov'as pagrasino vartosias jėgą.

Jeigu net ir M.Gorbačio'as pripažintų, kad BALTIJ VALSTYBĖS TURI STIPRŲ PAGRINDĄ REIKALAUTI Nepriklausomybės, tai sudarytų precedentą, kitoms respublikoms, kur radikalieji irgi nori atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Visų tų respublikų vadovai, išskyrus Gruziją, nori daugiau galios, argumentuodami, kad suverenumas nepatenkintų reikalaujančių atsiskyrimo. Suteikus Baltų valstybėms pilną nepriklausomybę, kitų respublikų vadovai gautų padaryti beprasmeis Gorbačio'o pa-stangas perdiskutuoti Sąjungos ryšius.

M. Gorbačio'as atrodo tikisi, kad dauguma Sovietų piliečių palankiau žiūri į griežtą "sutvarkymą" (Crack-down) negu į chaosą. Ir jis mano, kad nepriklausomybės judėjimai eventualiai praras savo stiprumą. Bet BALTIJOS KRAŠTUOSE įrodymai kalba priešingai.

JAV negali pamokslauti M.Gorbačio'ui tiksliai kaip greitai jis turėtų leisti toms ataklioms tautos atgauti savo nepriklausomybę. Tačiau, jeigu amerikiečiai ir negali primygtinai reikalauti suteikti joms laisvę dabar, jie gali-pradedant su prez. BUCH'u ("NL" pabr.) - iš naujo užtvirtinti pritarimą sąžiningiems pasikalbėjimams, kurie pažadėtų laisvę netrukus. /Laisvai vertė B.N.)

/"New York Times" yra leidžiamas nuo 1851 m. Šiuo kritišku laiku svarbu parašyti laišką šio laikraščio Editorial page editor Jack Rosenthal, 229 West 43d St., N.Y.10036 New York, USA ir padėkoti už straipsnį š.m. gruodžio 10 d., pavadintą "Freedom Soon for the Baltics". /

● THE GAZETTE, Montrealio dienraštyje gruodžio mėn. 11 d. rašoma "World" puslapyje, kad anot Reuterio agentūros, Gorbačio'as paskutiniu metu atnaujino savo puolimus prieš tautinius vadovus, kurie buvo didėle dauguma išrinkti buvusiose nepriklausomose valstybėse- Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, o taip pat ir prieš Armėniją Moldaviją ir Gruziją. Jis ragina komunistus "persigrupuoti" ir aktyviau veikti išrinktos valdžios tarpe.

Kitoje, didele antgalve pažymėtoje žinioje LITHUANIA ASKS FOR U.S. SUPPORT, kalbama apie Landsbergio ir Bush'o susitikimą, kur Lietuvos prezidentas prašė pasisakyti stipriai dėl Lietuvos Nepriklausomybės, palygindamas jos situaciją su Kuwait'u. Kol kas G.Bush tik-tai patvirtino, kad palaiko Baltų respublikų pastangas dėl Nepriklausomybės ir nepripažįsta Sovietų tų kraštų okupacijos.

R.Satkauskas, B.Nagienė kalbasi su Vytautu Landsbergiu
Nuotr: N.Bagdžiūnienės

KREIPIMASIS Į PASAULIO LIETUVIUS

Broliai ir Sesės!

Lietuvos nepriklausomybės Sąjūdis atgaivino lietuviškąją dvasią ir tarp 200 tūkstančių lietuvių, gyvenančių Sovietų Sąjungoje bei Vidurio Europos valstybėse. Sovietinė žmogaus nudvasinimo mašina padarė daug, kad mes užmirštume savo ir savo tėvų praeitį, istoriją, savo lietuviškąsias ištakas. Tie, kurie išsaugojo savo lietuviškąją dvasią, kreipiamės į viso pasaulio lietuvius:

Mes - taip pat lietuvių tautos dalis! Mūsų, lietuvių, taip mažą, jeigu teks atsilaikyti prieš nedraugų ir priešų nesamą grėsmę mūsų tautai, istorijai, kalbai! Bet mūsų daug, kai visi kartu imsime Lietuvos ateities kūrimo darbu.

Be Lietuvos nebūtų mūsų. Be mūsų bendrų pastangų Lietuva neturės ateities. Tik mūsų bendro darbo dėka Europos tautų šeimoje greičiau užims savo vietą ir mūsų tėvynė - Lietuva.

Todėl kviečiame: visi kartu - už Lietuvą!
Konferencijos "Mes - tautos dalis" dalyviai.
Vilnius, 1990.XI.15.

MES - TAUTOS DALIS, lietuvių, gyvenančių etninės žemės už Lietuvos ribų, Rytų ir Vidurio Europoje, bei Tarybų Sąjungoje, atstovų konferencijos, įvykusios Vilniuje, 1990 m. lapkričio mėn. 13-15 d.d.

Rezoliucija

Svetur, už Lietuvos ribų gyvena per milijoną lietuvių ir lietuvių kilmės žmonių. Buvusiose socialistinėse šalyse Vidurio Europoje, Latvijoje, Estijoje, TSRS priskaičiuojama apie 200.000 lietuvių. Jų gyvenimas, tegu ir visai arti gimtosios žemės, paženklintas lietuvių nykimo grėsmės.

Per paskutinįjį šimtmetį etnografinis lietuvių kalbos plotas sumažėjo maždaug 25.000 km., beveik sunaikinta Mažoji Lietuva, didžiulis pasienio plotas Baltarusijos TSR ir Latvijoje. Kultūrai ir tautiškumui išlaikyti nedaug galimybių turi geriausiai iki šiol išsilaikę lietuviai autochtonai Seinų-Punsko (Lenkija), Gervėčių-Pelesos (Baltarusija) apylinkėse negu TSRS respublikose gyvenantys lietuviai.

Lietuvos atgimimas lietuvių, gyvenančių TSRS ir buvusiose socialistinėse šalyse, ypač etninės žemės, iki šiol menkai paliečia. Jiems Lietuvos respublikos atida ir teikiama iki šiol parama yra nepakankama.

Mes esame lietuviai. Mes - tautos dalis. Mes buvom, esam ir būsim Lietuva. Tikim, kad ir Lietuva bus su mumis. Tą patikinimą skaitome Lietuvos Respublikos laikinojo pagrindinio įstatymo 59 straipsnyje: "Lietuvos respublika rūpinasi užsienyje gyvenančių lietuvių nacionalinės kultūros ir švietimo poreikiais".

Mes manome tiesti savo draugišką besivaduojančių brolių ranką išieviams laisvajame pasaulyje, kad kartu su jais galėtume sudaryti kiek galint stipresnę koaliciją Lietuvos idėjai pasaulio kraštuose ir jų vyriausybėse ginti.

Konferencija nutaria:

1. Įkurti Vidurio Europos ir TSRS lietuvių bendrijų sanrąsą.

Konferencija siūlo:

1. Prie Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos sudaryti užsienio lietuvių reikalų komisiją.

2. Lietuvos Vyriausybei, pasirašant tarpvalstybines sutartis, atsižvelgti į ten gyvenančių lietuvių interesus.

3. Lietuvos ryšių su užsienio lietuvių draugiją "Tėviškė", turinčią glaudžius ir plačius ryšius su tautiečiais laikome mūsų reikalų tarpininke ir prašome Lietuvos Respublikos vyriausybę remti tas jos tikslines programas, kuriomis siekiama suteikti mums labai reikalingą lietuvių palaikyti paramą.

4. Lietuvos radijui ir televizijai, periodiniams leidiniams rengti laidas, dažniau skelbti informaciją apie lietuvių bendrijų svetur gyvenimą, problemas, ateitį.

5. Kreiptis į Lietuvos visuomenę, valstybines ir visuomenines organizacijas, kad parodę deramą jautrumą Ukrainos ir Baltarusijos žmonėms, nukentėjusiems nuo Černobylio avarijos, neužmirštume ir tuose kraštuose gyvenančių mūsų tautiečių, kuriuos taip pat palietė ši skaudi avarija.

Vytautas Grinius, Vengrijos lietuvių S. Batoro draugijos pirmininkas,
Algis Uzdila, Lenkijos Lietuvių Visuomeninės Kultūros draugijos centro valdybos narys,
Danutė Reichova, Čekijos ir Slovakijos Federacinės Respublikos Lietuvių Bendrija,
Milda Trinskytė, Estijos Lietuvių Draugijos pirmininkė,
Jūratė Laučiūtė, Leningrado Lietuvių Kultūros Draugijos pirmininkė;
Alfonasas Petrauskas, Ukrainos Lietuvių Kultūros draugijos pirmininkas;
Sigitas Šamborskis, Karaliaučiaus Krašto Lietuvių Bendrijos pirmininkas;
Augustas Liepinis, Latvijos Lietuvių D-jos pirm. pavad.;
Algirdas Užsienis, Maskvos ir Maskvos srities Lietuvių Bendrija;
Jonas Kasperavičius, Lenkijos Lietuvių Šv. Kazimiero Draugija.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600.000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos - lietuvių išeivijai!"

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS KELIAI Į LAISVĘ.

Vytautas Skuodis
(Svarbesnių įvykių kronika: 1990 metų birželio mėn.)
/ tęsinys /

- SSSR MT pirmininko kvietimu, birželio 11-13 d.d. MASKVOJE lankosi LIETUVOS vyriausybės vadovai K. Prunskienė ir A.Brazauskas. Jie susitiko su SSSR MT p-ku M.Ryžkov'u ir SSSR AT p-ku A.Lukjanov'u. Šio vizito tikslas - patikslinti tarp LIETUVOS ir SSSR normalizavimo ekonominių santykių sąlygų ir pradėjimo prielaidų deryboms dėl LIETUVOS Respublikos valstybingumo įtvirtinimo. Pokalbiuose buvo keliama klausimai: derybų pradžia ir sąlygos; SSSR vykdomos LIETUVOS ekonominės ir transporto blokados nutraukimas; LIETUVOS jaunuolių, į kuriuos pretenduoja SSSR ginkluotosios pajėgos, problemos išsprendimas susitarimu, o ne jėga; SSSR valdžios trukdymai įvažiuoti į LIETUVĄ užsieniečiams. KREMLIAUS vadovai pabrėžė, kad pasitarimai dėl LIETUVOS išėjimo iš SSSR gali prasidėti tik tai sustabdžius Kovo 11-sios Akto veikimą, tačiau nėra reikalo sustabdyti veikimą įstatymų, kuriuos priėmė LIETUVOS parlamentas. Be to, jie siūlė variantą pasilikti SSSR sudėtyje, LIETUVAI gaunant ypatingą statusą. N. Ryžkov'o nuomone, derybos dėl LIETUVOS nepriklausomybės pripažinimo gali užtrukti 2-3 metus. K.Prunskienės nuomone, užtektų 2-3 mėnesių. Pasiekta tai, kad atnaujintas degių dujų 3 mil.500 tūkstančių kubinių metrų (m³) per parą ir kai kurių kitų žaliavų tiekimas. N. Ryžkov'o nuomone, blokada labiau pakenkė Sovietų Sąjungai, negu Lietuvai. Už kyšius pasienio sargyboms vyksta labai intensyvi prekyba su BALTARUSIJA, RUSIJA ir UKRAINA.

SSSR AT sesijoje M.Gorbačiov'as pareiškė, kad jis "labai plačiai" interpretuos reikalavimą LIETUVAI atšaukti Kovo 11 d. deklaraciją prieš prasidedant pokalbiams. "Jei būtų suspenduoti tie atlikti veiksmai ir būtų grįžta į kovo 10 d. padėtį, nors tam laikotarpiui, kol vyks derybos, jau galėtume jas pradėti".
- KOPENHAGOJE DANIJOS Užsienio Reikalų ministeris Uffe Ellemén-Jensen suteikė privačią audienciją LIETUVOS ir LATVIJOS respublikų Užsienio Reikalų ministeriams - A.Saudargui ir J.Jurkans bei juos lydėjusiems pabaltiečių veikėjams užsienyje. Kalbėdamas, jis pabrėžė LIETUVOS, LATVIJOS ir ESTIJOS nepriklausomybės reikšmę. Jis, kaip EUROPOS Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos, vykstančios KOPENHAGOJE p-kas, žadėjo stipriai remti, kad PABALTIO valstybės toje konferencijoje ateityje gautų stebėtojo statusą. DANIJOS premjeras pabrėžė, kad danai nori užmegzti ryšius dėl ekonominės pagalbos LIETUVAI, ir sudaryti sutartį, kad iš PABALTIO valstybių į DANIJĄ galėtų atvykti studentai mokytis ekonomikos dalykų.

Birželio mėn. 13 d.

- LIETUVOS Respublikos AT p-kas V.Landsbergis LIETUVOS parlamente padarė pranešimą apie birželio 12 d. įvykusį susitikimą su SSSR prez. M.Gorbačiov'u.
- LIETUVOS Mokslo Akademijos Sociologijos Institutas birželio 7-13 d.d. pravedė reprezentatyvią 1400 žmonių apklausą. Jos duomenimis, populiariausi politikos veikėjai yra K. Prunskienė- 61% (pasisakiusių), A.Brazauskas- 50%, V.Landsbergis - 28%. Toliau, tarp populiariausių politikų paminėti: E.Vilkas, E.Bičkauskas, R.Ozolas, K.Motieka, J.Paleckis, K.Antanavičius, V.Beriozovas. Lietuvos vyriausybę daugiau palaiko negu parlamentą. SAJŪDŽIO vertinimas per pastaruosius du mėnesius nukrito. Kovo 11-sios Aktui, ir prieš du mėnesius ir dabar nepritarė 9% apklaustųjų. Pritarė - 91%; iš jų - 38% su tam tikromis išlygomis (Aktas priimtas per anksti, ir pan.).

- LKP CK biuras paskelbė pareiškimą "Gedime su visa Lietuva" birželio 14 ir 15 Gedulo ir Vilties dienų proga. Jame rašoma, kad Savarankiškoji LKP savo XX suvažiavime pasmerkė klasių kovos ir kitomis teorijomis dangstomus nusikaltimus, kategoriškai nutraukė ryšius su bolševikine ideologija ir praktika. LKP atsiribojė nuo SSKP narių, kurie buvo uolūs šios ideologijos vykdytojai. Pradėtas darbas LKP vardu ir jos buvusių narių įvykdytiems nusikaltimams lietuvių tautai tirti.

- LIETUVOS spaudoje paskelbtas Lietuvos Tautininkų Sąjungos kreipimasis į lietuvius, norinčius iš Lietuvos išvykti į Vakarus. Jame sakoma: "Broliai ir sesės, nepalikime nelaimės ištiktos savo tautos, nebėkime į užsienius.(...) Susimąstykite, ar dora palikti tautą nelaimėje vardan tariamojo praturtėjimo".

- KAUNE kuriasi Katalikų Jaunimo Centras.

- 101 įvairių demokratinių judėjimų ir partijų atstovai, dalyvavę geros valios misijoje "Rusija-Lietuva", MASKVOJE surengė laisvą spaudos konferenciją. Jie paskelbė pareiškimą, jog šios misijos dalyviai palaiko LIETUVOS RESPUBLIKOS politiką ir reikalauja atšaukti visas ekonomines sankcijas.

Iki birželio mėn. 14 d.

- DANIJOS Raudonojo Kryžiaus delegacija, kuri buvo atvykusi į LIETUVĄ, padarė išvadą, kad LIETUVOS padėtis nėra katastrofiška, ji nesiskirianti nuo padėties SSSR. Dėl šios klaidingos išvados viena Vakarų Europos krašto vyriausybė atmetė numatytą humanitarinę pašalpą Lietuvai.

- Birželio mėn. 14-ją JAV Kongresas specialia rezoliucija paskelbė BALTIJOS TAUTŲ LAISVĖS DIENĄ.

Dokumente sakoma, kad kova dėl BALTIJOS respublikų laisvės įžengė į naują didelių pažadų ir vilties erą.

- JAV prez. G.Buch pasirašė proklamaciją, skelbiančią Birželio 14 dieną PABALTIO LAISVĖS DIENĄ. Joje sakoma, kad 1940 metų vasarą sovietų kariuomenė įžengusi okupavo PABALTIO valstybes. Po to surengti surežisuoti rinkimai padarė galą PABALTIO šalių apsišprendimui. Dabar, PABALTIO žmonių valia, LIETUVA, LATVIJA ir ESTIJA paskelbė savo norą ATSTATYTI NEPRIKLAUSOMYBĘ. Prezidentas ragina JAV žmones šią dieną tinkamai prisiminti ir paminėti, atnaujinti savo įsipareigojimą visų priespaudoje gyvenančių žmonių laisvės principams.

Birželio mėn. 14 d.

- LIETUVOJE birželio 14 ir 15 d.d. vyko gedulo renginiai, skirti 1940 m. birželio 15 d. ir 1941 m. birželio 14 d. tragiškiems įvykiams prisiminti. VILNIAUS priemiestyje geležinkelio stotyje, iš kurios išvežė žmones, bėgiai buvo uždegti gėlėmis.
- Birželio 14-toji Gedulo, Vilties ir Pasiryžimo diena.

na sutapo su Kristaus Kūno švente, Pamaldose prie VILNIAUS arkikatedros dalyvavo 100.000 žmonių minia. Arkikatedros aikštėje LIETUVOS Respublikos AT p-kas V.Landsbergis paskelbė katalikų Bažnyčios padėties Lietuvoje Restitucijos Aktą. Po iškilmingų šv.Mišių arkikatedroje ir Pasiaukojimo akto "Lietuva su Kristumi" procesijos, kardinolas Vincentas Sladkevičius perskaitė atnaujinamąjį pasiaukojimą, kurį čia pat pasirašė kardinolas, vyskupai ir Respublikos vadovai. Vakare Katedros aikštėje įvyko gedulo, vilties ir pasiryžimo valanda su žvakėmis.

- Minint Gedulo, Vilties ir Pasiryžimo Dieną, iš visos Lietuvos tremtinių giminės nešė kryžius į Kryžių Kalną prie Šiaulių. Visoje Lietuvoje tautinės vėliavos buvo perrištos juodais kaspinais.

- Minint 1941 m. tremimų pradžią, LATVIJOJE vyko gedulo mitingai. RYGOJE atidengtas paminklas stalininių represijų aukoms.

- ESTIJOJE, minint masinių trėmimų 1941 metais pradžią, buvo iškeltos valstybinės vėliavos, perrištos juodais kaspinais. Prie valstybinių įstaigų jos buvo pusiau nuleistos. Įvyko gedulo mitingai.

- MASKVOJE įvyko mitingas, palaikantis LIETUVĄ. Mitingui vadovavo MASKVOS Tarybos deputatas V.Fadejev'as. Mitingo dalyviai priėmė rezoliuciją, smerkiančią prieš 50 metų įvykdytą LIETUVOS OKUPACIJĄ. Siūloma tarp LIETUVOS ir RUSIJOS tolesnius santykius palaikyti 1920 metų taikos sutarties pagrindu. Rezoliucijoje kreipiamasi į RUSIJOS ir LIETUVOS Aukščiausiąsias Tarybas, kaltinama KREMLIAUS vadovybė, kad ji, pripažinusi MOLOTOV'o-RIBBENTROP'o Pakto slaptuosius protokolus, NIEKO NEPADARĘ jų PASEKMES LIKVIDUOTI.

- JAV kongresmanas Frank Annunzio, kalbėdamas Atstovų Rūmuose, priminė prieš 50 metų įvykdytą LIETUVOS, LATVIJOS ir ESTIJOS okupaciją ir apgalestavo, kad per pastintuosius kelis mėnesius PABALTIO žmonės daug pasiekė savo laisvės kelyje, nebuvo paremti AMERIKOS, kad Sovietai pripažintų laisvai išrinktas tų kraštų vyriausybes ir jų sprendimus.

- JAV senatorius William Armstrong pasiūlė įstatymo projektą skubiai suteikti LIETUVAI 10 mil.dolerių vertės pagalbą maisto produktams, valstais ir drabužiais. Prezidentui rekomenduojama susitarti su SSSR vyriausybe, kad ji leistų tokią pagalbą suteikti.

Iki birželio mėn.15 d.

- PABALTIO karinės apygardos pasienio ir vidaus kariuomenės kariškiai, tarnaujantys LIETUVOS teritorijoje, karo veteranai internacionalistai pareiškė protestą dėl LIETUVOS vyriausybės "antisocialistinės ir separatistinės" veiklos, išreiškė politinį nepasitikėjimą ir ištikimybę SSSR.

- LIETUVOJE turėjo įvykti švedų kultūros šventė. Delegacija negavo vizų įvažiuoti į Lietuvą. Tarpininkaujant estams, jų dovana VILNIAUS Universiteto Bibliotekai - 800 knygų- buvo pristatyta į VILNIŲ.
- Užsienyje spausdinami ESTIJOS pinigai - kronos. Jų spausdinimui jau išleista 2,5 milijono dolerių.

- RUSIJOS Federacijos SSR AT deputatų suvažiavime buvo siūloma "sulaužyti Gorbačiov'o blokadą" ir pasiųsti LIETUVAI reikalingas medžiagas.

- MASKVOS Miesto Taryba nutarė siųsti LIETUVAI benzino ir prašyti, kad LIETUVA atsiųstų mėsos, pieno ir kitų maisto gaminių.

- Birželio mėn. 11-15 d.d. EUROPOS parlamente Strasbourg'e lankėsi LIETUVOS AT deputatai - Tarybos ekonominės komisijos p-kas bei LIETUVOS socialdemokratų partijos vadovas K.Antanavičius ir A.Sakalas. Prieš tai jie buvo EUROPOS parlamento socialistų frakcijos svečiai Brussel'yje. Strasbourg'e jie perdavė LIETUVOS Respublikos AT p-ko V.Landsbergio laišką EUROPOS parlamento pirmininkui E.Crespo.

LIETUVOS MOKYTOJAI
Lietuvos Sąjūdžio Seimo Taryba prašo atkreipti dėmesį į lietuvių kalbos mokytojus, dirbančius sunkiomis sąlygomis pietryčių Lietuvoje, Baltarusijoje, Kaliningrado (Karaliaučiaus) srityje ir kitur. Dažniausiai tai yra savanoriai, pasiaukojantys žmonės, lietuvių kultūros ugdytojai, dirbantys vardan Lietuvos. Jiems irgi reikalinga finansinė parama. Pinigus galima siųsti LIETUVOS SAJŪDŽIO sąskaiton, nurodant perduoti "Lietuvių kalbos mokytojams".

NAUJAS TEATRO VADOVAS

Lietuvos Operos ir Balleto Teatro ineno vadovu paskirtas kompozitorius Širvinskas. Iki šiol tas pareigas ėjo teatro direktorius Virgilijus Noreika.

ŽEMĖS SAVININKŲ SAJUNGA

vienija buvusius iki 1940 m. žemės savininkus ir jų įpėdinius. Suvažiavimas priėmė LZSS programą ir įstatus. Šios sąjungos tarybos pirmininku išrinktas Aloyzas Liaugaudas. /"NL" 5 psl.yra atspausdinta anketa, kuria verta susidomėti, nes ji liečia žemės reformą Lietuvoje./

Birželio mėn. 15 d.

- VILNIUJE įvyko LIETUVOS Respublikos AT neeilinis posėdis, skirtas 1940 m.birželio 15 d. tragiškiems įvykiams, dėl kurių Lietuva prievarta buvo įjungta į SSSR sudėtį, pažymėti. Priimtas Kreipimasis į LIETUVOS žmones, kviečiant juos kurti demokratišką visuomenę. Taip pat priimtas laiškas JUNGTTINIŲ TAUTŲ Organizacijos generaliniam sekretoriui Perez de Cuellar su pasiūlymu įtraukti LIETUVOS ir kitų dviejų BALTIJOS valstybių klausimą į JTO Generalinės Asamblėjos artimiausios sesijos darbotvarkę. Priimtoje deklaracijoje sakoma: " Tarybų Sąjunga, 1989 m.II liaudies deputatų suvažiavimo nutarimu pripažinusi 1939 m.TSRs-Vokietijos slaptuosius nutarimus teisiškai nepagrįstais ir negaliojančiais nuo jų pasirašymo momento, pasmerkusi savo 1939-1940 m.multimatumų politiką ir tarptautinių sutarčių laužymą, o dabar deklaruojanti naują politinį mastymą, ir toliau pretenduoja į užkariautojo suverenintetą Lietuvai, skelbia Lietuvos Respublikai ultimatumus ir naudoja jėgos politiką". Posėdyje dalyvavo svečiai iš daugelio sąjunginių respublikų, taip pat iš SUOMIJOS, LENKIJOS ir ČEKOSLOVAKIJOS.

- LIETUVOS Šaulių Sąjunga KAUNO Karo Muziejaus sodelyje surengė mitingą, skirtą sovietinės okupacijos 50-mečiui paminėti. Priimtoje rezoliucijoje miesto savivaldybei siūloma iki liepos mėn. 15 d. demontuoti arba perkelti į kitą vietą tautos savimonei svetimus ir istorinę savigarbą žeminančius paminklus.

- Vytauto Didžiojo Universiteto Senatas kreipėsi į visų pasaulio universitetų rektorius, prašydamas įtaigoti SSSR vyriausybę, kad nebūtų daromos klūtys prof. A.Avižieniui iš JAV atvykti į LIETUVĄ ir užimti Vytauto Didžiojo Universiteto rektoriaus pareigas, į kurias jį išrinko Universiteto Senatas.

Birželio mėn. 16 d.

- LIETUVOS Respublikos vyriausybė priėmė nutarimą "Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos įvertinant Lietuvos valstybingumą", kuriuo siūlo LIETUVOS Respublikos Aukščiausiąjai Tarybai apsvaustyti galimybę paskelbti LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES ATKŪRIMO KOVO 11 d. AKTUI laikiną moratoriumą derybų su Sovietų Sąjunga laikotarpiu. Moratoriumą reikėtų skelbti dabar, tačiau jis įsigalioti turi tik po to, kai bus atšaukta SSSR blokada LIETUVAI ir bus susitarta dėl derybų. Toks sprendimas atitiktų Rytų ir Vakarų politinių jėgų konkrečiai išreikštą poziciją išspręsti LIETUVOS problemą VISIEMS PRIIMTINU BŪDU. Moratoriumo paskelbimas NEREIŠKIA PATIES AKTO PANAIKINIMO.

- VILNIUJE įvyko LKP CK V plenumas, kuriame partijos pirmasis sekretorius A.Brazauskas perskaitė pranešimą "Demokratija ir nepriklausomybė" (LKP organizacinė ir parlamentinė veikla)". Kalboje, tarp kito ko, jis priminė, kad LKP pastangomis buvo priimtos konstitucinės pataisos dėl LIETUVOS įstatymų viršenybės prieš sąjunginius, įvertintas RIBBENTROP'o-MOLOTOV'o paketas, pakeistas LTSR Konstitucijos 6-asis straipsnis, apie vadovaujantį partijos vaidmenį, LKP atsiskyrė nuo SSKP, priimtas š.m.vasario mėn.7 dienos aktas dėl LIETUVOS "įstojimo į SSSR" neteisėtumo ir, pagaliau, š.m. KOVO 11 d. Aktas, kurį pasirašė VISI kompartijos nariai - deputatai.

- VILNIUJE prasidėjo LIETUVOS Žaliųjų suvažiavimas. Buvo svarstoma Žaliųjų partijos programa, įstatai, veiklos kryptys. Išrinkta partijos taryba ir trys jos seniūnai. Suvažiavimas truko dvi dienas.

- PANEVĖŽYJE lankėsi grupė KANADOS komercinių firmų atstovų ryšių užmezgimo tikslu. Jie susipažino su miesto pramonės įmonių veikla, dailininkų ir tautodailininkų darbais.

/ bus daugiau /

I've
prepared
for the
GST.

Have you?

Now is
the time to
register.

Are you ready for the proposed GST? If not, now is the time to register and prepare. Registration applies to anyone involved in a commercial enterprise. This includes fishing, farming, professional services and many activities carried out

by non-profit organizations. Revenue Canada is ready to assist you with information on:
■ How to register and the benefits of doing so
■ What the GST means to your operation
■ Simplified accounting options and administrative procedures
■ Rebates of the Federal Sales Tax
■ How to recover GST on business purchases
■ GST return and filing options

Contact us today.

Drop by the
Revenue Canada
Excise Office
nearest you,
Monday to Friday,
9:00 a.m. to 5:00 p.m.
or
pick up a Registration
form at your local
Post Office.

Canada's GST. It's good business to prepare now.

Revenue Canada
Customs and Excise

Revenu Canada
Douanes et Accise

Canada

KULTŪRINIS PUSLAPIS

MĖLYNAS MĖNULIS

Nijolė Jankutė iš "Saulėgražų tvanas"
/ pabaiga /

Vincui pasidarė koku. Jis susigėdė to jausmo, bet sulamdyta motinos nosinė jį dusinė dusino.

- Kad tik visos našlės tokią dalią turėtų! - nebeišken-tės sumurmėjo jis. - O kad mama vieniša su manim, tai ir be manęs vienišesnė nebūsi!

- Dievuliau! Ko susilaukiau!- sudejavo Šilėnienė, - nei pasiskųst, nei pasiguost savam vaikui...

Staiga ji abieni rankom susigriebė krūtinę.

- V-v-v-aistų... Ant sta-liu-ko... - švokstė, prikąsdama lūpą, - vajėzau, kad su...su...spaudė...

Vincas pašoko, tartum gavęs per veidą. Drebančiom rankom surado tablečių dėžutę, atnešė stiklą vandens. Šilėnienė gėrė dideliais gurkšniais, užsikosėjo, purtėsi...

- Eik gult, mama, - susirūpino Vincas. - Eikš, nuvesiu. Ar dar labai bloga?

- Nebijok, Vincuk. Žinai - mano širdis. Susinervinu, tai ir spaudžia, - sunkiai kildama iš fotelio, šnekėjo motina. - Daktaras sako, negalima jaudintis, bet matai, tas mano jautrumas...

Vincas motiną paguldė ir apklostė. Didelėje lovoje ji atrodė tokia mažytė, išblukusi, susenusi. Vincui pasidarė graudu.

- Eik ir pats pailsėt, - tapšnojo jam per ranką Šilėnienė. - Man geriau. Nemirsiu. Nors... kam čia senas daiktas reikalingas... Tik... našta...

- Nekalbėk nieku, mama! Nekalbėk!- kartojo Vincas. - Aš tavęs nepaliksiu. Aš niekur neišeisiu...

Vidai jis tada neskambino porą savačių. Pats nežinojo tikrai, kodėl. Gal bausdamas save už motinos priepuolį; gal bausdamas Vidą, kad ji buvo tokia miela?

Po metų Vida ištėkėjo. Vincas gavo kvietimą į vestuves. Jis suplėšė tą dailią kortelę į smulkius skutelius, o savaitės algą pralosė pokeriu.

Vidai ištėkęs, Vincas pradėjo lyg ir vengt merginų. Jam rodėsi, kad vienos jų per daug rūkė, kitų nagai buvo per ilgi. Vienos jam buvo nenuoširdžios, kitos per tuščios. Ir visos, aišku, nemokėjo virti.

- Šeiminkavimas, Vincuk, moters stiprybė!- ne kartą šnekėdavo jam motina. - Tos merginos dabar, ką jos! Bulvės neišvirtų. Kai pasižiūriu į jaunas poras - baisu! Coca-cola ir hamburgeris, hamburgeris ir Coca-Cola... Nusinuodyt gali žmogus...

- Tai jau, mama! Kuris čia nuo Coca-colos nusinuodijo? - suabejodavo Vincas.

- A, vaikeli! Jaunam, rodos, bet ką prarysi. O va, Petrausko Algis apsisėdė, žinai gi, tą tokią dazytais plaukais. Aną dien sutikau - pažint negalėjau - sublogęs vargšas, sunukęs toks. Konservų dėžutes "National" krautu-vėj perka... "Tai kurgi žmona? - klausiu. - Kirpykloj. Gra-žinasi" , - sako jis man. Ar tai šitaip gyventi reikia? Ji kirpykloj plaukus dažo, o tas nabagas pupų skardinukę perkasi!

- Tai kas, mama! Pupos skanu.

- Pupos skanu! - pliaukštelėjo rankomis Šilėnienė. - Geriau sakytum, ta mergelka virti nemoka ir išmokyti nenori! Kai pagalvoju, jei tu kada, Vincuk, tokią parsivestum, numarintų tave badu. Numarintų...

- Kam man tokios ar kitokios, mama... Aš gi turiu virėją! - užbaigdavo panašius pokalbius Vincas. - Ir dar kokią!

Tada Šilėnienė kukliai šyptelėdavo:

- Ką čia, Vincuk! Ne stebuklinga ir aš virėja, bet dėl šeiminkavimo raust man niekada nereikėjo. Amžinatils, tavo tėvas iš skardinukės nevalgė, ir tu, vaikeli, pripra-tintas prie žmoniško maisto... Kalbu, kalbu, o tu tu gal jau ir užkąst ko norėtum? Turiu kimštą lydeką. Gal ge-riau ruliado? Ar užkaist arbatos?

Ir Vincas valgydavo ruliadą ir mamos keptą pyragą, ant duonos tepdavo mamos virtą uogienę. Nors jis nenorėdavo apie tai galvoti, bet su kiekvienu kąsniu ateidavo mintis, kad nei Ilona, nei Vida nebūtų sugebėjusios šeiminkauti, kaip jo mama...

Bet Rima sugebėjo... Šeiminkaut ji ne tik mėgo, bet ir mokėjo.

Už lango vis dar tebedūkė vėjas. Sausi platano lapai barskėjo tarytum iš milžino saujos paberti lošimo kauliukai. Vincas prisiminė vaizdą iš kažkokio filmo, kur herojus purtė kauliukus saujoje, dainuodamas: "Lady Luck, be good to me". Ir "Lady Luck" artistui išmetė didžiausią skaičių, kaip laimingos pabaigos filme turi būti. Tą filmą Vincas matė su Rima. Tada ir jam buvo gera kap-rizingoji "Lady Luck", ne tik ekrano herojui. Bet kai jis nupirko Rimai žiedą, grįžęs namo, jautėsi lyg vagis: vaikš-čiojo po kambarius, vartė laikraščius, betiksliai perjunginėjo televizijos stotis.

Šilėnienė virtuvėje jam laidė marškinius. Paseilinusi pirštą, ji bandė laidnės karšti. Kvėpėjo garais ir krak-molu. Vincas ramstėsi tarpdury, nenustodamas rūkyti. Motinos veidas, palenktas virš baltų marškinių, atrodė irgi toks baltas, giedras. Niekad Vincas taip nenorėjo su mama pasisnėkėti, kaip tada. Mintyse dėliojo žodžius ir sakinius: "Mama, žinai ką? Susižiedavau!" - Ne, ne taip." "Mama, kaip tau patinka vardas Rima?" - "Irgi, ne..." "Žinai, kur Richmond gatvė? Ten gyvena mano sužadėti-nė..."

Bet Šilėnienė pastatė laidynę ir, lankstydama marški-nius, prašneko:

- Atsimeni Juškų Vitą. Tą, kur Kalifornijoje? Šiandien gavau iš Juškienės laišką. Rašo, kad Vytas apsisėdęs. Ir studijų nebaigęs... Nežinau, kur tų jaunų vyrų galvos! Ačiū Dievui, kad tave, Vinceli, protinę išauginau. Kad nelakstai paskui mergas. Ir mokslą baigei, ir gyvenimą pasidarei. Ir mane seną globoji... Ko vertas būtų sūnus, kuris tėvus senatvėje apleistų?

Šilėnienė vėl stumdė laidynę pirmyn-atgal ir vis kalbė-jo. Motinos žodžiai Vincą badė, kaip smulkios adatėlės.

- Ko toks susirūpinęs, sūneli? - staiga pažvelgusi pa-klausė Šilėnienė. - Ar negerai kas? Gal sergi?

Pasistiepusi ji bandė pridėti ranką prie Vinco kaktos. Vincą nupurtė bejėgio pykčio drebulys. Jis atšoko nuo tos putnios, mėlynom gyslelėm išraižytos rankos.

- Nustok, mama! Ar aš vaikas! - kimiai šūktelėjo ir užtrenkė virtuvės duris.

Vincas vartėsi. Neėmė miegas. Kodėl reikėjo visa tai vėl prisiminti? Jau taip seniai jis begalvojo apie Rimą. Seniai pranyko ji iš jo gyvenimo; seniai jis vie-nas. Bet širy, vėjui dūkstant už lango ir brazdant pir-niesiems rudens lapams, sugrižo Rima, tartum mylimas vaiduoklis, ir Vincas pasijuto dar vienišesnis.

Nuo sono ant sono. Galva tebeskaudėjo, o lango ke-turkampis blyško. Akyse ėmė veltis pobūvio vaizdai: geltonos enrizantemos ant stalų, žalsvi škotiškos degti-nės buteliai. Ir veidai... veidai... Suprakaitavę po šokio, po neskaičiuojamų stikliukų. Iššieptos lūpos; burnos, pi-lančios žodžių srovę lyg konjaką iš butelio; pražilę pa-ausiai; sustorėję liemenys... Pirstai su vestuviniais zie-dais kišo Vincui veidą atbrizgusias pinigines, kur, per-matomoj plastmasėj išalusios saipės, tai bedančių, tai mokyklų uniformose užsagstytų vaikų nuotraukos.

- Tu Vincuk, pasisukink apie kokią našlę! - žvangė jam į ausį girtas Petro veidas.

- Peraugsi, kaip krienas! - krizeno jo apvali žmona.

- Krienas? Ar vienas? - įkyriai klausinėjo eilė rau-donų lūpų.

- Vienas, vienas, vienas! - šaukė nuo stalų škotiška degtinė ir geltonos chrizantemos.

- Ne! Vincas turi mamą! - pro žmones atplaukusi aiškino Rima, - o mama - turi Vincą! - lyg susijuokė, lyg pravirko ji.

- Taip. Taip. Mama turi Vincą! - kartojo stori bal-sai, o rankos su vestuviniiais žiedais ant pirštų kėlė pil-nus stiklus. - Už mamą! Ir Vincuką!

Vincas nusikeikė, perbraukė delnu veidą ir išlipo iš lovos. Tykiai nuslėpsėjęs į valgomąjį, apgraimomis atsi-darė bufetą ir išsitraukė butelį. Šaltas apvalus stiklas vėsin-o karštus delnus. Vincas atsirėmė sienos, atsuko kamštį ir užsivertė.

Jei būtų galima susigražint bent vieną praėjusią die-ną ir ištaisyti jos klaidas, kaip kokio uždavinio ar dik-tanto, Vincas dabar būtų gražinęs tą, baisiai seniai pra-bėgusią, kai prieš jo su Rima vestuves, staiga susirgo Šilėnienė.

Išsauktas iš darbo į ligoninę, Vincas rado motiną, numirėliška išsitiesusią ant baltų pagalvių. Jos akys buvo užmerktos, o rankos sunertos ant krūtinės.

- Mama! - išsigandęs susuko jis, pasilenkdamas virš lovos.

Šilėnienė atsimerkė ir, pamačiusi sūnų, ėmė kūkčioti. - Kuo aš tau sena nusikaltau, sūneli? Kodėl tu man taip padarei? Pana švenčiausia, tai susilaukiau! Tai susi-laukiau iš savo vaiko... savo Vincuko...

- Mama, kas yra? Ką tu sakai? Nusiramink! - mik-čiojo Vincas.

Šilėnienė atsisėdė staigiai ir netikėtu stiprumu pa-stūmė ištiestą Vinco ranką.

- Nusiramink! - ašarodama kartojo ji. - Tai viskas, ką tu man gali pasakyti? Nusiramink? Kas yra? Širdis plyšta, va kas yra, - užlūžusiu balsu pūsargiai lemeno ji. - Sūnus ženijasi, o motina tik iš svetimų sužino... Vajėzau, vajėzau, už ką man taip? Ir auginau, ir moks-lan leidau, o jis...

Šilėnienė krito aukštelininka ant pagalvės ir ėmė šniokšti. Vincą išpylė prakaitas. Drebėdamas jis iššaukė slaugę ir gydytoją. Paskui, išsmukęs koridoriun, užsirė-mė ant palangės.

- O jeigu mirs? - blaškėsi mintys, - vis skundėsi širdim. Gali. Nuo susijaudinimo.

- Kodėl nepasakei? Pasakyt reikėjo. Seniai...- kalbėjo Vincas savo atvaizdui stikle, apkaltindamas jį tarytum prokuroras.

Tiek motinų laukia marčių... ir... viskas gerai... - teisinosi Vinco veidas stikle. - Tegu negalvoja, kad aš visą gyvenimą prie jos... kaip mažas vaikas...

- Ji tavo motina! - gaudeno Vincas, bet jo veidas lange buvo piktas:

- Dejuoja, priekaištauja... Lyg būtų kur prieglaudoj apleista... Ar man gyvent nereikia?

Prieš Vinco akis staiga nusisypsojo Rima. Jis nusi-su-ko nuo lango ir dideliais žingsniais pasileido koridoriun į motinos palatą. Pro duris žengiant, sutiko gydytoją.

- Kas - jai yra? - aštriai paklausė Vincas.

- O, nerviška palpitacija. Gana dažnas reiškinys to-kiam amžiuje, - aiškino gydytojas, grūddamas išsižarg-lėjusį stetoskopą į chalato kišenę, - nieko pavojingo. Rytoj dėl visa ko padarysim kardiogramą ir galėsit vėz-tis namo.

- Nieko pavojingo... - kartojo sau Vincas ir jau žino-jo iki paskutinio žodžio, ką sakys motinai. O kaip daug tvirtų, neatsaukiamų ir neperkalbamų žodžių jis turėjo pasakyti! Išmintingų ir nepakeičiamų, kaip ir sprendimas vesti Rimą.

Bet Vincas nieko nepasakė. Baltoj palatoj ant baltų pagalvių sunkiai kvėpavo Šilėnienė. Jos sukritusiais vei-dais riedėjo ašaros; melsvom gyslutėm išraižyta ranka bejėgiškai ieškojo jo rankos...

- Vin...cu...ti...Sūneeli! Dovanok man senei! Žinai, žmogui ligoniui tie nervai - arti... Susijaudinau...tave...supykđžiau...

Šilėnienė sunkiai sėdosi, drebančia ranka braukdama nuo kaktos sulipusius plaukus:

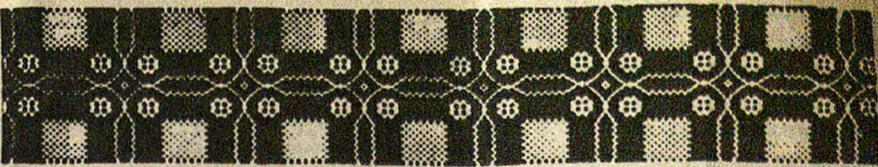
- Atidėk vestuves, vaikeli, kol pagysiu... Nepalik manęs ligonės tarp svetimų... Nepalik, Vinceli... - snabž-dėjo ji ir glaudė Vinco ranką prie savo šlapio veido.

Vestuvės buvo atidėtos. Pradžioje mėnesiui, vėliau trims, nes Šilėnienė vis sirginėjo, puksėjo. Ji vaikščiojo po namus sunkiai dūsaudama, kartas nuo karto sugrieb-dama rankomis krūtinę. Ji šiuntinėjo Vincą tai vaistu, tai daktaro, o vakarais visai nebegalėjo pasilikti viena.

- Pabūk namie, sūneli! - Vincui ruošiantis važiuot pas Rimą, gaudžiai prašydavo. Va, toks blogumas užėjo šįvakar... Rankos tirpsta, kvėpuot sunku. Jeigu priepuo-lis, ką aš viena prisisausiu...

Ir Vincas pasilikdavo. Jis virdavo motinai arbatą, nešiodavo į lovą vaistus ir kompresus, o su Rima šne-kėdavo telefonu.

Pradžioje Rima klausinėdavo apie Šilėnienės sveika-tą: jos balsas atbėgdavo viela svelnus ir susirūpinęs kartu su tyliais "Blue Moon" garsais. Keista, kaip ilgai ir nepabostančiai skambėjo Vincui ta Rimos pamėgta dainelė.

KAS TURITE SENIAU IŠLEISTŲJŲ HENRIKO NAGIO POEZIJOS KNYGŲ ?

Lietuvos kultūrinių institucijų ir rašytojų esu nuo-lat prašomas paties neturimųjų šių mano seniai išpa-duotų, poezijos rinkinių:

EILERAŠČIAI (1946 m.,atspausdintas rotatoriumi ir premijuotas leidyklos "Patris"); LAPKRIČIO NAKTYS (1947 m., išl. Freiburg i.Br., Vokietijoje); SAULĖS LAIK-RODŽIAI (1952 m.,be leidyklos ženklo ir identifikacijos); MELYNAS SNIEGAS (1960 m., išl.Lietuvių Enciklopedijos leidykla Bostone,JAV); BROLIAI,BALTI AITVARAI,1969 m.,išl.Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas Čika-goje); PRISIJAUKINSIU SAKALĄ (1978 m., išl.Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas, Čikagoje).

Už atsiustas knygas ir pašto išlaidas atsilyginsiu. Siųsti: Henrikas Nagys,c/o "Nepriklausoma Lietu-va",7722 George str.LASALLE, P.Q.,Canada, H8P 1C4.

Laikas bėgo. Rima šnekėdavo trumpiau. Paskambinęs ar nuvažiavęs, Vincas vis dažniau nerasdavo jos namie. Kai po trijų mėnesių, naujai sutarus vestuvių datą, Šilė-nienė vėl atsigulė ligoninėn, šaukdama - "oro" -ir gniau-žydama krūtinę, Rima išvažiavo į Kaliforniją pas seserį. Iš ten ji Vincui parsiauntė ir žiedą...

Vincas nusišluostė lūpas. Butelis svėrė ranką lyg švinas, o už nugaros staiga pašlijo siena...

- Sugražint vieną dieną... tik vieną... Pataisymui... - murmėjo jis sau. Paskui ištėmpė krūtinę, atmetė galvą ir atskirenkštęs pasakė skystėjančioj tamsoj kniūbsančiam bufetui:

- Ženijuos Rimą. Ką? Nemirsi... Tau - nieko pavo-jingo! Nič nieko! Girdi?

- Vincuuuk! Ar ten tu? - iš savo kambario staiga sudejavo Šilėnienė. Vincas net krūptelėjo. Pyktis perliejo jį lyg karštas vanduo.

- O ko tau dabar? - kimiai šūktelėjo, koja paspyrė duris ir, iėjęs vidun, atsirėmė staktos.

Motinos kambaryje ant naktinio staliuko pamažėli svyravo lempa, lyg norėdama nusivožti savo baltą mez-giniuotą gaubtą. Vincas jautė, kad visai netikėtai į tak-tą svyravo ir jo galva.

- Nori nusivožt... - Atėjo juokinga mintis. Vincas prunkstelėjo.

- Vaikeli, - sėsdama lovoje, pradėjo Šilėnienė. Ji lėtai sunėrė rankas ant gėlėta flanelė apdengtos krūti-nės ir vėl pakartojo:

- Vaikeli!

- Taip, mama. Aha, mama, - atsiliepė Vincas iš tarp-durio ir, pakėlęs V.O. butelį, užsivertė.

- Vajėzau! Vincai! Kas čia dabar? - šūktelėjo motina.

- Bonka, mama. Ir aš. Tavo v...v...vaikas. Su bon...-kyy...te... Ha-ha-ha!

Vincas kvatojo storai, arkliskai, atmetęs galvą. At-kištoje rankoje, lyg pritardamas, kliuksėjo butelis.

- Nustok! Nustok tuoj pat, begėdi! Padėk butelį, sakau! - šaukė Šilėnienė.

Lovoje tarp pagalvių, po melsvo satino apklotu ji atrodė, kaip ištūžusi praneužiškų rūmų dama, užmirusi etiketo diktuojamus žodžius.

Bet Vincą ėmė juokas. Kažkur širdies kamputyje taip ilgai tūnojęs kipšiukas, pakėlė ragus ir ėmė augti. Jis Vincą kratė, kaišiojo jam erzinančius žodžius ir nepa-liaudamas švytavo lempos gaubtu prieš peršinėjas akis.

- Tavo vaikeelis... Su bonkyyyte, - krizeno Vincas, -vaikui reikia bonkos, mama... Tu gi žinai... taip ilgai, mama...

- Padėk! Tuojau padėk! - šnypstė Šilėnienė, - ir eik gult. Girdi?

- Nenoooriu! - lingavo Vincas tarpdury, - nenoooriu gult. Passakyt noriu, kad man per anksti gult...Matai?

- Vajėzau, už ką - staiga sudejavo Šilėnienė, - šitaip auginau... Mokslan leidau... Per naktis nemiegojau...

Jos sausas, monotoniškas kūkčiojimas Vincą baisiai erzino. Jis vos laikėsi nesusikeikęs.

- Nu ką jau čia, mama... - pagaliau nenoromis su-murmėjo, - vienas gurr...kšnelis. Kad geriau miegočiau. A? Mano draugai vargšeliai - neišmiega... Vaikai rėkia per naktis. O man kas?

- Nei vaikų, nei p...p...pačios, o kas mane pabu-čius!! - uždainavo Vincas ir vėl užsivertė. Stiklinėmis akimis jis žiūrėjo į kažkur plaukiantį butelį. Kažkieno ranka jis laikė. Visas kambarys suposi lyg valtis, o tas prakeiktas lempos gaubtas vis vožėsi ir vis nenusivožė.

- Į s...s...veikatą! - murmėjo Vincas, - į s...s...veikatą Šilėnienė sėdėjo lovoje susigūžusi. Ji verkė. Tyliai ši kartą. Už lango šlamėjo sausi lapai, o kambarį popieri-nės nosinės, kurias ji nervingai pesė iš mėlynos "Klee-nex" dėžutės.

Atsirėmęs staktos, Vincas dar tebemurmėjo. Šilėnie-nė žiūrėjo į jį išplėtusi akis. Ar tai jos vaikas? Vincu-kas? Jo kaktą blizgėjo. Ant sulamdytų marškinių pusiau atrištas kabalavo kaklaryšis. O paausiai buvo žili. Kaip-gi iki šiol ji nepastebėjo? Taip aiškiai žili. Apšarinoję.

- Tu klau...sssyk, mama. Girdi? Blue Moon, you saw me standing alone, - uždainavo ne į toną tas pražilęs vyras, - without song in...my...hhh...eart, with...out lo-ve... of my ooown... A...lone! - lalėjo isikibęs į durų rankeną.

Pagaliau lempos gaubtas nusivožė ir ėmė riedėti grindimis. Vincas lenkėsi sugauti, bet susvirduliavęs visu ūgiu išsitiesė tarpdury ir pradėjo knarkti.

Šilėnienė išlipo iš lovos. Ją kratė drebulys. Ji žiū-rėjo žemyn į knarkiantį sūnų, išvirtusį butelį, į skaid-riu klanu išsillejusią degtinę... Kažkas atsitiko, ko Šilė-nienė negalėjo suprasti. Kažkas buvo negerai... Ją suė-mė baimė. Ji dairėsi aplink, lyg norėdama pabėgti, kol akimis užkliuvo už nublukusios senosios Šilėno nuotraukos.

- Ar, manai, nesistengiau? Ar mokslan neleidau? Ar neprižiūrėjau? Vajėzau! Sakyk, ką blogai padariau? - drebančiu balsu kalbino ji vyrą blizgančiuose rėmeliuose. Manai, lengva buvo? O dabar... aš kalta... kaipgi...

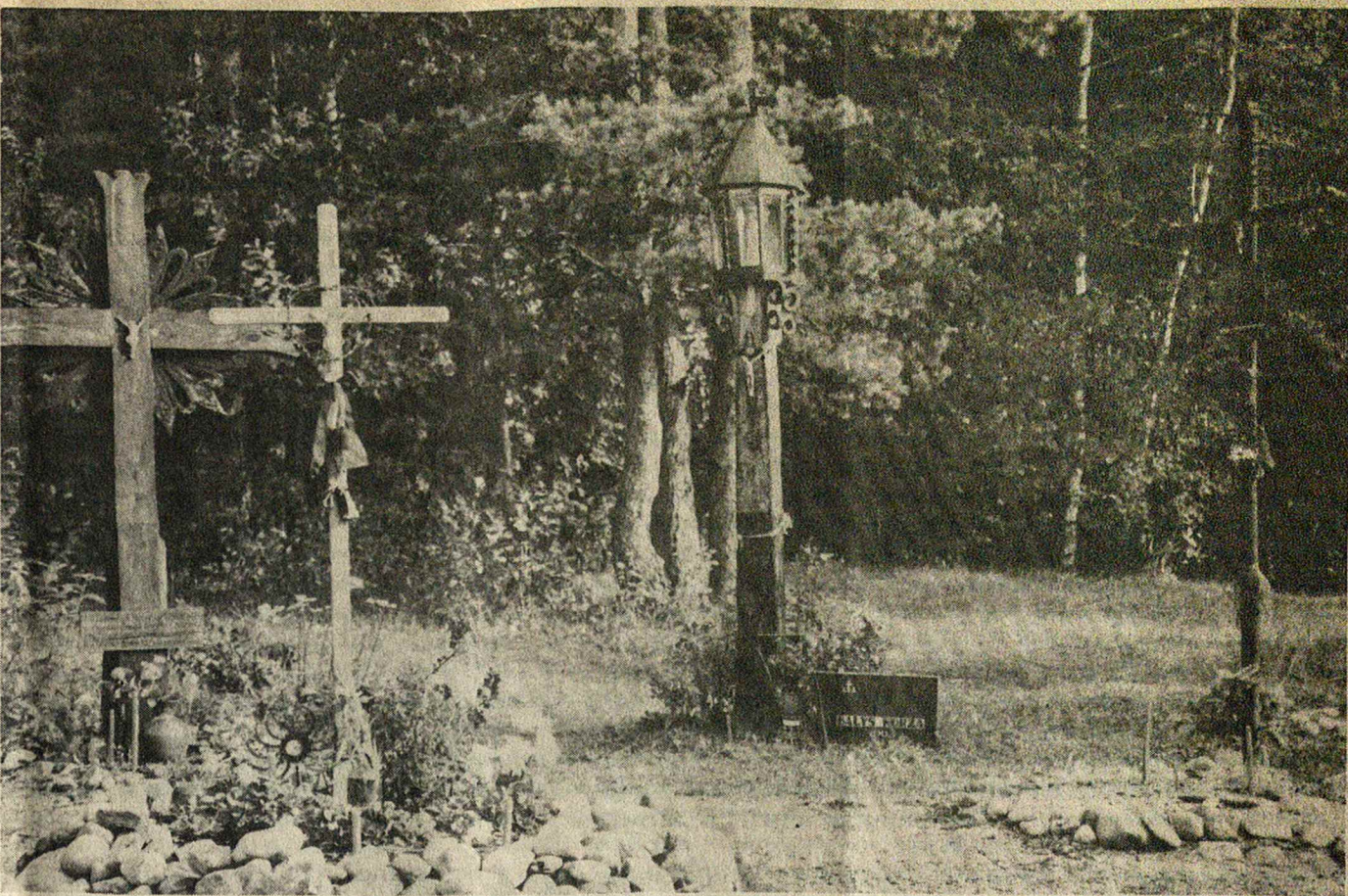
Ir prispaudusi "Kleenex" dėžutę prie minkštos nakti-nių marškinių flanelės, Šilėnienė vėl pradėjo raudoti.

Kieme tebečiuožėjo sausi platano lapai. Atrodė, kad vėjas bandė savo lainę barskanciais kauliukais.

- Vienas! Tik vienas! - įkyriai skelbė svirpliai lošimo rezultatus.

Vytautas Landsbergis kalba Montrealeio lietuviams AV P-jos salėje,š.m.gruodžio mėn. 5 d. Nuotr: A.Kalvaičio

Rainių miškelis, kur 1941 m. buvo vykdomi kankinimai. Nuotr.R.Satkausko

LIETUVOS ŽEMĖS SAVININKŲ SAJUNGA /LŽSS/

ANKETA

DĖL ŽEMĖS REFORMOS

1. Pavardė, vardas, t. v.

2. Gyvenamosios vietos adresas

3. Buvusio ūkio adresas ir savininko pavardė, v., t. v.

4. Buvusio ūkio dydis iki 1940 m. liepos mėn. 22 d.

bendras plotas ha, tame tarpe miško ha

5. Žemę norėčiau dirbti pats

/taip, ne/

6. Už žemę norėčiau gauti kompensaciją

/taip, ne/

7. Norečiau būti ž. ū. gamybos akcininku

/taip, ne/

8. Savo žemę norėčiau dovanoti Lietuvos Respublikai

/taip, ne/

9. Kiti pasiūlymai

0. Ar norėtumėte tapti LŽSS nariu?

/taip, ne/

/parašas/

Anketa siųsti: ind. 233035, Kaunas, a. d. 705, LŽSS
Informacijai telefonas: Kaunas, 74 31 95

BE KALTĖS Valentinus Gustainis

/ Autorius praleido 15 metų Sibire , tremtyje ir lageriuose. Spausdiname ištrauką iš neseniai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red./
/ tęsinys /

Tardytojas vis laikė mane vienutėje, per pokalbius tai grasino, tai viliojo gražiomis perspektyvomis. Bet aš tvirtai žinojau, kad nieko daugiau prisipažinti neturiu, taigi jokio pašalinio žmogaus į savo bylą neįtrauksiu, jokio nekalto žmogaus neapkalbėsiu ir į bėdą neišvėlsiu.

Vieną kartą ramiai sėdėjau ant įprastos taburetės ir staiga pajutau, kad tardytojas tartum mėgina mane hipnotizuoti. Nemaniau, kad tai jam pavyktų. Tačiau galvoje šinėstėlėjo mintis: kurių galų turiu savo budeliui žiūrėti į akis... Ir tyčia nukreipiau žvilgsnį žemyn. Filimonovas tai pastebėjo ir įtūžęs išrėkė:

- Kodėl nežiūri doram žmogui į veidą? Todėl kad esi apsigimęs piktadarys, nusikaltėlis, negali teisingam žmogui tiesiai į akis žiūrėti! Visa tavo fizionomija rodo tavo išsigimėlių esant!

Jaunystėje buvau susidomėjęs eugenikos teorija, skaičiau kai kuriuos italų teismo psichiatro, antropologo Č. Lombrozo, teigusio, kad egzistuojąs įgimto nusikaltėlio tipas, darbus. Tačiau nei aš pats, nei kas iš draugų ar pažįstamų mano veido bruožuose ar galvos formoje niekad nėra pastebėjęs išsigimimo ženklų. Kadangi tardytojas kurį laiką nieko neklausinėjo, leides dar kartą apsigalvoti, mano mintys nukrypė praeitin. Prisiminiau 1937-39 metus, kai buvau ELTOS korespondentas Paryžiuje. Tenai įstojau į vieną labai garbingą spaudos klubą. To klubo pirmininku buvo Prancūzijos akademikas P. Gaultieras, žinomas prancūzų filosofas ir publicistas. Jis du kartus per mėnesį kviesdavo klubo narius pietų, į kuriuos atvykdavo labai žymių to meto žmonių, ir aš reguliariai gaudavau to P. Gaultiero pasirašytus kvietimus tradicinių pietų. Kadangi nė vieno tokio renginio klube nepraleisdavau, pirmininkas mane jau gerokai pažinojo. Ne kartą jis man yra pasakęs: "Lankykitės visuomet, jūs čia taip gerbiamaši!" Žinoma, aš priimdavau tai kaip komplimentą, kaip mandagumo formulę. Bet buvo malonu, kas esu kviečiamas pietauti prie bendro stalo su mokslo bei meno sferų elitu iš viso pasaulio. Ar įmanoma lyginti tuos laikus su dabartim? Tenai buvau ypatingai, net neužtar-nautai pagerbiamas, o šičia taip niekinamas, kad labiau jau ir išivaizduoti neįmanoma. Intelektiniu ir doroviniu požiūriu buvau tas pats žmogus, nieku iš esmės nepasikeitęs, - iš esmės pasikeitusios tik mano egzistencijos sąlygos.

Nepavykus hipnozės bandymui, tardytojas griebėsi kitų, ligiui dar nevartotų priemonių. Šviesos spinduliai pro grotuotą langą krito ant tardytojo stalo, jis ramiai sau žaidė suomišku peiliu ir pataikė jo asmenimis pri-spausti nutūpusią musę. Tą musę nugalabijęs, pažvelgė į

mane ir tarė:

- Mucha kaput, Hitler kaput, seičas į Gustaininsu tonu: kaput. Paskutinė tavo minutė atėjo...

Jis čiupo tą peilį, priėjo prie manęs sėdinčio, kairiąją savo delną uždėjo man ant pakaušio, o peilį asmenimis prikišo prie pat gerklės.

- Na, sakyk pagaliau!

Kad ir jausdamas šaltus aštraus plieno asmenis, tą kartą neišsigandau, nes maniau, kad tai tik tardymo triukas, be to, buvau labai iškankintas moraliai ir nebe taip norėjau gyventi. Todėl ramiai ir kuo šalčiausiai jam atsakiau:

- Pjaukite.

Bet jis tarsį atlyžo ir paaiškino man, kodėl negališ to padaryti:

- Šį peilį padarė ruso darbininko rankos, ir tu nesi vertas, kad juo tave papjaučiau.

Nieko iš manęs neišpešęs, pagaliau nusiuntė atgal į vienutę. Jau buvau galutinai išitikinęs, kad jokie faktai, jokie argumentai man padėti nebegali, todėl nekvaršinau sau galvos ir vėl nugrimzdau į praeitį, kai buvau gerbiamas žmogus, o ne kandidatas į šiukšlių duobę.

1929-ieji. Mudu su žmona laukiame savo pirmagimio. Bet štai, man siūloma visam mėnesiui važiuoti į Ženevą, kur vyks Generalinė asamblėja, susipažinti su tos tarptautinės organizacijos veikla, jos sekretoriato mecha-nizmu. Visos sąlygos pasakiškai geros, viliojančios. Žmona mielai mane išleidžia, ragina tokios progos nepramesti. Ir štai aš jau Ženevoje net dviem titulais: kaip laikinas Tautų Sąjungos sekretoriato bendradarbis ir kaip veiklus Lietuvos žurnalistas. Prasideda Generalinė asamblėja. Čia visa Europa, didžiųjų ir mažųjų valstybių delegacijos, ministrai pirmininkai, užsienio reikalų ministrai, žinomi politikai, pagarsėję diplomatai, žurnalistai, artistai, me-nininkai, ir tu, Lietuvos berneli, sukiojiesi tarp jų kaip savas!

Laisvai vaikščiojau asamblėjos kuluaruose, sekretoriato viešbutyje, kasdien dešimty naujų pažinčių su įdomiais žmonėmis, vaisės... Buvau tarp pirmarūšių spaudos atsto-vų. Susidėjome po dvidešimt frankų ir "Les Bergues" viešbutyje organizavome pusryčius didžiųjų valstybių dele-gacijų vadams pagerbti. Atvyko Prancūzijos ministras pir-mininkas ir užsienio reikalų ministras Aristidas Brianas, Didžiosios Britanijos ministras pirmininkas Ramsis Makdo-naldas, Vokietijos ministras pirmininkas Gustavas Streze-manas ir pan. Visi jie buvo spaudos, taigi ir mano paties svečiai. Prie bendro stalo su jais valgėme, kalbėjomės, džiaugėmės, kad jie už Tautų Sąjungos stiprinimą. Man buvo itin malonu, kad turėjau pakvietimą dalyvauti cere-monijoje, kai bus dedamas kartinis akmuo naujiems Tautų Sąjungos rūmams.

Laiku atvykau į nurodytą vietą, atistočiau tarp nuolati-nių sekretoriato darbuotojų už keliolikos metrų nuo kerti-nio akmens. Netrukus čia susirinko visas pulkas valsty-binių delegacijų vadų ir narių. Mačiau, kaip Brianas, pas-kui ir kiti, betono skiediniu glaistė kartinio akmens angą į kurią sudėjo ceremonijos dokumentus. Žinojau, kad kar-tu su dokumentais tenai užmūrijamos ir įvairių valstybių monetos, dažniausiai auksinės. Kadangi Lietuva savo auk-sinių pinigų neturėjo, buvo paprašyta duoti bent sidabri-nių. Lietuvos delegacijos pirmininko Augustino Voldemaro žmona lyg tyčia turėjo atsivežusi sidabrinį lietuvišką penklitį. Jis drauge su kitų kraštų auksinėmis ir sidabrinė-mis monetomis pateko į tą naujų rūmų kartinį akmenį. O kino bendrovių atstovai tą iškilmingą ceremoniją filmavo iš visų pusių. Ir aš patekau į juostą kartu su kitais čia stovinciais...

Mintys keičiasi kaip kaleidoskope. Galvojau apie savo šeimos likimą nesvetinguose Altajaus kalnuose. Ar jie dar visi gyvi? Kaip jie apsigina nuo bado? Ar mūsų drau-gai, NKVD įgąsdinti, nenusigręš nuo mano žmonos ir dviejų nekaltų vaikučių? Kas juos globos, jeigu susirgs? Šiurpios mintys, niūrūs vaizdai. Bet kažkoks vidaus bal-sas vis ramina, kad čia nežūsiu.

Kitą dieną tardytojas pakartojo tą patį bauginimo triuką, tik šį kartą su revolveriu. Pagarsinęs tuojau pat nušauti, jei ir toliau atisakysiu išduoti tuos, kurių dar neišdaviau, jis priėjo prie manęs ir prikišo revolverio vamzdį prie dešinio smilkinio. Į tardytojo ultimatumą tuo-jau prisipažinti arba jis šausias, atsakiau visi šaltai:

- Šaukite, man jau vis vien.

Čia jis kiek pasisuko ir įrėmė revolverio vamzdį tie-siai į pakaušį. "Mirtis būtų momentali" - pagalvojau sau vienas. Tačiau užuot paspaudęs gaiduką, jis pakartojo tą patį, ką buvo sakęs vakar:

- Ir šitą kulną padarė ruso darbininko ranka, tu nesi vertas, kad ja tave užmuščiau.

Dar po kokios poros seansų tardytojas pareiškė:

- Gana tau veltui valstybės duoną esti. Laikas jau tave siųsti į darbus! Nusibodo su tavim terliotis. Net ir tardymo skyriaus viršininkas man duoda velnių, kad tokio suskio Gustainio nesugebu apdoroti. Tu tikras kvailys, kad su Smetona nepabėgai, nebūtų man reikėję su tavim vargti...

Aš tylėjau. Po trumpos pauzės jis prabilo visai kitu

- Tai ką, ar pasirašysi 206-ąjį?

- Mielai, - atsakiau staiga pralinksmedžes.

Supratau, kad tai reiškia tardymo etapo pabaigą, kad tai yra vartai į lagerius, kad tai ženklas, jog netrukus tave išgabens iš NKVD kalėjimo. Štai Dovydas jau porą savaitių sėdi sau ramiai kameroje net viršutines kelnes nusiavęs, niekas jam devyniais gramais nebegrasina, jam tereikia tik padėti išnešti iš kameros parašą, kartais iš eilės plauti kameros grindis ir laukti, kol išvės į kitą kalėjimą, o iš tenai - į lagerį.

Tada Filimonovas parodė gana storą aplanką su tardy-mo protokolais, pasiūlė juos perskaityti ir pasirašyti. Ži-nojau, kad tie protokolai suredaguoti ne pagal mano norą, ne visai atitinka tikrovę. Tačiau žinojau ir tai, kad vis tiek nieko jau nepakeisiu. Todėl pats pasiūliau tardytojui visus protokolus pasirašyti neskaitęs. Toks mano pasiū-lymas jam, matyt buvo nelauktas, bet malonus. Ta proga jis visai atvirai ir draugiškai man dar paaiškino:

- Nuosprendį tau pagal BK 58 str. 10 punktą faktiš-kai pasirašiau aš. Teismas ar Ypatingasis pasitarimas tą nuosprendį tik juridiskai iformins, nieko jame nekeisdami. Už antitarybinę agitaciją tau skiriu 10 metų laisvės atė-mimo. Tu turi žinoti, kad aš esu partijos narys, teisėjas, net ir advokatai, taip pat yra partijos nariai, todėl mes visi sutartinai vykdomė partijos direktyvas ir jos valią. To niekas negali pakeisti. Bet nenusimink - greitai pa-teksi į lagerius, o tenai tau bus gerai, nes esi mokytas, įsitaisysi "pridurku" ir gyvensi sotus.

Šitaip tardytojo padrasintas, paprasčiau, kad jis paro-dytų, kur turiu pasirašinėti. Jis padavė plunksnakotį, ver-tė protokolų lapus ir pirštu rodė, kur rašytis. Man padė-jus paskutinį parašą, tardytojas pasakė:

- Vsiu! Byla baigta, gali eiti...

Pamaniau, kad dabar mane gal grąžins į kamara, kur sėdėjau su Dovydu, Rasteniu, Siumaku, Medvedevu, Osi-povu ir Barzda. Deja, slaptos mano viltys gauti stipres-nio maisto kąsnėlių neišsipildė, vėl buvau nuvestas į vie-nutę.

Po poros dienų atsidarė durys, ir į mano celę pradėjo eiti žmonės. Tai buvo kaliniai, pasirašę 206-tąjį straipsnį Sveikinomės, vieni kitiems prisistatėme. Atėjo čia ir tas Dovydo išduotas jaunas karinis komisaras, atėjo ir Dovy-das. Bijojau, kad komisariato darbuotojas tėsks jam į žan-dą, bet jis tik nusikeikė ir pavadino Dovydą bailiu. Be-matant žmonės vienutėje jau netilpo, prigužėjo pilnas koridorius, o kameros durų niekas nerakino, jokio prižiū-rėtojo nebuvo matyti, padvelkė nauja atmosfera. Kažkas paaiškino, kad visus ištardytuosius tuojau pervarys į bend-rąjį kalėjimą. Vietiniai jau žinojo, kad Barnaule buvo du bendrieji kalėjimai: pirmas ir šeštas. Pirmas yra šiek tiek už miesto, o šeštas - pačiame mieste, buvusioje miesto pirtyje. Spėliojom, į kuri iš tų dviejų kalėjimų nus varys, ginčijomės, kur būtų geriau: vienuolyne ar pirtyje?

Bendrojo kalėjimo drausmė ir papročiai pasirodė visai kitokie negu NKVD kalėjime. Iš pastarojo mus varė visai netoli - iki raudonų plytų pastato, aklinaį aptvertu aukš-tai mūrine siena. Čia ir buvo tas šeštas bendrasis Barnau-lo kalėjimas - nauja mūsų apgyvendinimo vieta. Priėmi-mo procedūra užtruko, laukti saulės atokaitoje buvo net malonu. Grynas oras, krūmai, medžiai - visa tai mus ge-rai nuteikė. Tik vienas kitas šiek tiek nerimavome - kaip čia mus sutiks kaliniai, vadinamasis nusikaltėlių pasaulis. Buvom girdėję, kad užkietėję kriminaliniai nusikaltėliai, vadinami "blatnaisiais". Tik vėliau sužinojau dar ir kito-kius jų pavadinimus - urkiai, urkačiai, urkaganai, šalma-nai, o patys save jie didžiudamiesi vadina vagimis, ne-paisant už ką nuteisti - vagystė, žmogžudystė, plėšimą ar chuliganizmą. Persiauklėję vagys yra niekinami, pra-vardžiuojami kalėmis. Bet apie tai dar bus progų pakal-bėti.

/ bus daugiau /

PASKAITYKIME VAIKAMS MŪSŲ LIAUDIES PASAKŲ !!!

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS,
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvai-riuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
310 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2L8

Meninėje programoje akompanuoja muz. J. Govėdas, dainuoja sol. M. Bizinkauskaitė-Bildienė; groja D. Batūraitė. Visos nuotraukos St. Varankos

LAIKRAŠČIO "Nepriklausoma Lietuva" AUKSINIO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS

Stepas V a r a n k a
(tęsinys)

Programos atlikėjų pristatymas

Meninė programos dalį atliko solistė-sopranas Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė, muz. Jonas Govėdas ir jaunutė pianistė-mokinė Daina Batūraitė.

Sol. Marytė 1983 m. baigė Bostono Konservatoriją, gaudama Bachelor of Music in Opera laipsnį ir 1985 m. Master of Music in Opera. Paskutiniu laiku yra susirišusi su Kanados Opera.

Marytė Bizinkauskaitė-Bildienė 1985 m. Metropolitan Operos solistų-vokalistų konkurse laimėjo "National Winner" pripažinimą. "New York Times" recenzentas Will Crutchfield yra parašęs, kad tik vienieta Marytė savo virtuozizmu, gabumu ir bravūra įkaltino klausytojus. Kitas recenzentas iš "Daily News" Bill Zakariassen pažymėjo, kad sol. Marytė, dainuodama "Rusalkos" ariją, savo skaidrių balsu užkariavo klausytojus ir susilaukė garsių aploдимentų. Iki dabar solistė yra jau davusi virš 150 koncertų. Dainavusi pagrindines roles įvairiose operose: Desdemona - Otello, Hana-Linksmojoje Našlėje, Rosalinda - Šikšnosparnyje, Lisą - Pikų Damoje, Eliza-

beth I - Dux Magnus, ir daugelį kitų rolių. 1989 m. solistė Marytė lankėsi Lietuvoje, Vilniuje ir Kaune dainavo 7-se koncertuose. Lietuvoje buvo labai šiltai sutikta ir įvertinta.

Muziką Joną Govėdą ne tik Kanados lietuviai gerai pažįsta, gerbia ir įvertina, - jį pažįsta visa mūsų išeivija. Gimęs Anglijoje. Su tėvais atvykęs į Kanadą, čia baigė mokslo, 1972 m. gavo Bachelor of Music laipsnį. Su koncertais kaip akompanuotojas ir chorvedys, aplankė virš 50 miestų Kanadoje, JAV, Europoje ir Pietų Amerikoje. Taip pat yra sukūręs originalių dainų. Vadovavo keliems chorams. Dabar vadovauja ARO chorui. Yra išleista jo vadovaujamų chorų dainų plokštelių.

Čia šių programos atlikėjų - sol. Marytės ir muz. Jono paminėta tik mažas trupinėlis jų veiklos.

Daina Batūraitė - 14 metų amžiaus gabi gimnazistė. "Nepriklausomos Lietuvos" Rėmėjų Būrelis, ruošdamas parengimus, stengiasi visada įtraukti ir lietuvių jaunimą į programą. Nevisada tai pavyksta. Šį kartą pasisekė gauti jaunutę Dainą, kuri jau šeštus metus mokosi muzikos. Ji vakaro svečius - klausytojus savo atlikta nelengva programa - Mozarto sonata K 331 - pilnai patenkino, gal būt, net nustebino.

Neatsilankiusiems i minėjiną skaitytojams čia

pateikiu atliktų kūrinių programą: St. Šimkaus - Pavasario dainelė, Lopšinė, Pamylėjau vakar; Rūtelės arija iš K.V. Banaičio operos "Jūratė ir Kastytis", J. Siniaus - Našlaitės rauda, B. Bradūno Tykiai, tykiai ir Išauš pavasarėlis; Vilija - arija iš Fr. Lehara operos "Merry Widow".

Po pertraukos padainavo ariją iš W.R. Wagnerio operos "Tannhauser", Senza mamma - iš G. Puccini operos "Suor Angelica"; grojo Daina Batūraitė W.A. Mozarto Sonata K 331 ir baigta Rusalkos arija iš A. Dvoržak operos "Rusalka".

Padėka

Pasibaigus meninei daliai, "NL" Rėmėjų Būrelio rengėjų vardu vicepirmininkas Br. Laužys tarė padėkos žodį: "Minėjimo proga rengėjų vardu reiškiu nuoširdią padėką sol. Marytei Bizinkauskaitė-Bildienėi, muz. Jonui Govėdai ir mielai Dainai Batūraitėi už puikiai atliktą vakaro programą. Dėkoju garbės svečiams, kad nepagailėjo savo brangaus laiko ir savo dalyvavimu išreiškė pagarbą lietuviškai spaudai. Sveikintojams už gražius linkėjimus. Svečiams ir viešnioms, kad suprato ir įvertino rengėjų pastangas ir nepatingėjo atsilankyti į šį jubiliejinį rengimą. Vakaro talkininkams. Aukotojams už aukas. Laimikių loterijai aukotojams už dovanas. "Spaudos skyriaus" ponioms E. Stepaitienei ir A. Šimkieni. Lietuvių Namų valdybai už patarnavimus. Lietuvių institucijoms už piniginę paramą.

Čia dar norėčiau paminėti Kostą Bubelį už jo padarytus papuošimus scenai - skaičiu "50" ir ažuolą lapus. P. Juzumas, kaip visada rūpestingai tvarkė sceną ir jos šviesas.

Taip pat Leoną Kirilį, kuris jau kelinti metai iš eilės "NL" Spaudos Vakarų parengimams aukoja po keletą dėžių "minkštų gerimų". Nuoširdus ačiū Kostui ir Leonui. Taip pat nuoširdi padėka priklauso loterijos bilietėlių platintojoms ir p.V. Norvaišienei už gėles ir jų įteikimą programos atlikėjams - Marytei, Jonui ir Dainai. Jeigu kai kurie talkininkai nėra čia išvardinti - prašau atleisti rengėjams.

Pramoginė dalis

Po oficialios ir meninės dalies vyko pramoginė vakaro dalis. Šokiams grojo gerai paruošta Vaclovo Povilonio mechaninė muzika, palydima jo dainomis; jam talkininkavo V. Ramanauskas. Kas buvo praalkęs vaišinosi V. Birštono pagamintais karštais užkandžiais, kava ir ponų atneštais saldumynais. Norintieji "pagarbinti" dievaitį Bachą, galėjo eiti prie baro, prie kurio jiems maloniai patarnavo A. Kairys su savo padėjėjais. Apie 11 val. buvo traukiami loterijos bilietėliai. Loterijai vadovavo D. Renkauskas, jam talkininkavo I. Adomavičienė ir pakviesta I. Vrankienė. Ne visi buvo laimingi, tačiau buvo ir tokių, kurie laimėjo po kelis, o vienas net 6 laimikius.

Apgailėtina, kad esant gražiam rudens orui, mūsų

tautiečiai nepanorejo likti mieste ir skaitlingiau minėjime dalyvauti ir lietuvišką spaudą paremti. Tikrai galia.

Lietuvių Namų Žinios

• **Lietuvių Slaugos Namams** aukėjo: \$600 - K. Gilman, po \$500 - Ona Baumgardienė, T. Kobelskienė;

• Neseniai pasirodžiusi knyga **PRISIMENAM AUŠRĄ** jau pasiekė visus ją užsi-prenumeravusius. Dalis knygų pasiūsta į Lietuvą. Likutis randasi pas leidėjus. Norintieji knygą įsigyti kreipiasi šiuo adresu: E. Senkus, 21 Lumbervale Ave., Toronto, Ont. M6H 1C7, Canada. Knygos kaina \$20-plius persiuntimo išlaidos.

\$300 - Br. A. Rickevičiai; \$200 - St. Kėkštas; \$100 - V. A. Genčiai a. a. Uršulės Genčiuvienės atminimui; \$100 - Eug. Abromaitis, Br. Butmanaitė, A. Pakalninė, D. Vyt. Pošiai iš Lefroy, Ont. - a. a. Gabriėliaus ir Vilhelminos Pošių atminimui; \$5 - P. Balasevičius. Iš viso statybos fonde yra \$200,453. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių. Aukas galima siųsti ir tiesiog adresu **LABDAROS FONDAS, Lietuvių Slaugos Namai, 1573 Bloor St., W., Toronto, Ont. M6P 1A6.**

• Pakeista skautų Kučių renginio data dėl Lietuvos Respublikos AT p-ko Vytauto Landsbergio lankymosi Toronte. Kūčios vyks gruodžio mėn. 19 d., 4:30 val. p. p. Lietuvių Namuose.

• Gera pavyko LN Moterų ir LN Vyrų Būrelių renginys Slaugos Namų popietė. Plačiau - kitame "NL" numeryje.

Lietuvių SLAUGOS NAMŲ Popietės garbės svečiai š.m. gruodžio 2 d. Lietuvių Namuose. Iš kairės: dr. R. Zabie-liauskas, Lietuvos Gen. Konsulas Haris Lapas, Gražina Lapienė ir dr. Antanas Pacevičius.

Nuotrauka T. Stanulio

PAGERBDAMI MIRUSIUS, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

• Juozo STALIORAIČIO atminimui prisuntė \$100 žmona B. Stalioraitienė, papildydama įnašą iki \$1.100.
• Leono KARBŪNO atminimui žmona L. Karbūnienė-Urbonienė - \$1.000, pakeldama įnašą iki \$3.400.
• Savickas Balys atsluntė Fondui \$350. Pakėlė savo įnašą iki \$1.700.
VISIEMS dėkoja KLF

"NL" 50 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI SPAUDOS VAKARO LOTERIJAI AUKOJO:

A. Statulevičius, H. Sakalauskas, St. Jakubaitis, A. Melvydas, J. Paškevičius, D. Renkauskas, A. Šimkienė, Ir. S. Varankos, K. Baltramaitis, "Lietuvių Namai", V. Dailė, B. Saulėnas, A. Vaičiūnas, S. Dargis, B. Petraitis, G. Adomaitienė, J. Jakelaitis, A. Borchertas, A. Bričkus, J. Aniol, A. Sekus, P. Poderienė, L. Balsienė, R. Klemkienė, L. V. Girinai;

SPAUDOS VAKARO METU AUKOJO:

\$200 - O. Delkus; po \$100 - V. Dagilis, S. Paškevičius, B. Narbutas, E. Adomavičius; \$75 - H. Lapas; po \$50 - B. Saulėnas, P. Jankauskas; \$40 - B. Laucys; po \$25 - V. Dailė, H. Šiaurys, L. Balsys; po \$20 - S. Grižickas, A. Vaičiūnas, Pr. Kalesnikas, B. Mickevičius, S. M. Jakubaitis, A. Dudonis, J. Norkus; po \$10 - H. Sakalauskas, A. Kynas, Fr. Šiaučiūnas, A. Artiškis, X-as.

Taip pat, Prisikėlimo P-jos Kredito Unijos Bankelis davė \$100 - auką "NL" 50 m. sukakčiai paminėti, susidariusioms išlaidoms padengti.

VISIEMS "NL" Rėmėjų Būrelis nuoširdžiai dėkoja!

GERBIAMIEJI - NEPAMIRŠKITE SUTVARKYTI "NL" PRE-NUMERATŲ IKI šių metų PABAIGOS! Dėkojame - "NL"

**DAUGINIS
DRAUDA — INSURANCE**
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6
Dauginis - telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *
Patarnavimas - greitas ir tikslus!

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius

10 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius

10 1/2 % už 1 m. term. indėlius

10 3/4 % už 2 m. term. indėlius

10 1/4 % už 3 m. term. indėlius

11 % už 1 m. GIC mėn. palūk.

11 1/2 % už 1 m. GIC invest. pažym.

11 1/4 % už 2 m. GIC invest. pažym.

11 1/4 % už 3 m. GIC invest. pažym.

9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)

11 1/2 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind

11 1/4 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind

11 1/4 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind

9 1/2 % už namų planą - OHOSP (v.r.)

8 1/2 % už taupymo sąskaitą

9 1/2 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000

7 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 1/2 %

už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)

1 metų 13 1/2 %

2 metų 13 1/2 %

3 metų 13 1/2 %

su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų... 13 % (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kai netauto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 79 MILIJONŲ DOLERIŲ

Visi narių gyvybė apdrausta santaupų dydžiu, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlai-dos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
TELEFONAS: 532-1149

**PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS**

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. p. p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v. v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p. p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v. p. p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v. p. p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 10 %

180-185 d. term. ind. 10 1/4 %

1 metų term. indėlius 10 1/2 %

2 metų term. indėlius 10 1/4 %

3 metų term. indėlius 10 1/4 %

1 metų GIC-met. palūk. .. 11 1/2 %

2 metų GIC-met. palūk. .. 11 1/4 %

3 metų GIC-met. palūk. .. 11 1/4 %

1 metų GIC-mėn. palūk. .. 11 %

RRSP, RRIF ir OHOSP.... 9 1/2 %

RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 1/2 %

RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 11 1/4 %

RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 11 1/4 %

Taupomąją sąskaitą 8 1/2 %

Kasd. pal. taupymo sąsk. 9 1/2 %

Kasd. pal. čekių sąsk. iki... 5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 13 1/2 %

Sutarties paskolas nuo 13 1/2 %

Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu

1 metų 13 1/2 %

2 metų 13 1/2 %

3 metų 13 1/2 %

Su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ir 3 metų 13 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėry, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kai netauto turto vertės. Parduodame piniginės perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

ATSISVEIKINIMAS SU DRAUGU

Šalia sviesos yra tamsa, šalia gyvybės yra mirtis. Bet kaip tamsa nėra visiškai be sviesos, taip ir mirtis nėra visiškai be gyvybės.

Kas yra mirtis? Ne tai, ką mes paprastai galvojame: iškeliavimas iš šio pasaulio, išnykimas iš mūsų ap-linkos. Ne visai taip. Su mirtimi išnykstame kūniškai, pasibaigiame kūniškai, materija išnyksta.

Bet žmogus juk daugiau, negu fizinis kūnas. Jis turi ir kažką nekūniško, neapčiuopiamo, kažko nepagaunamo, ką mūsų senoliai vadindavo siela. Pats žodis senovėje reiškė "judrus" ir "jėga". Plg. mūsų giminaičių graikų "savalos" "judrus, judantis", ir slavų "syla" - "jėga". Reiškia, pačiame žodyje "siela" susilieja dvi reikšmės: "judantis" ir "jėga". Ja (žodžiu siela) norima išreikšti po-mirtinę būseną "judri, nemirštanti jėga", "gyvybės tąsa".

Siela, kaip judrioji žmogaus dalis, kaip amžiną gyvy-bę nešanti jėga, po mirties apleidžia kūną, tą mirtingą-ją žmogaus dalį, atsiskiria su juo ir jau ieško naujos dirvos išlikti nemirtinga.

O kaip su kūnu? Argi visiškai išnyksta, be pėdsakų? Ne. Tik medžiaginė pusė išnyksta, miršta senąja prasme. Bet tame kūne be fizinės pusės - kūno ir dvasinės pusės - sielos yra dar kažkas, kas lieka mumyse gyventi. Tai yra, Jurgi, Tavo individualumas, Tavo asmenybė, tavo mūsų matomas įvaizdis. Šitoji Tavo pusė tokia sa-vita, miela, artima, nenykstanti, gyva. Tasai Tavo mū-suose sukurtas vaizdiny su toliau išliks mumyse gyventi.

Tai įvaizdis, kurį senovėje vadindavo vėle, tai yra mirusiojo atvaizdas, lyg kūnas, tik be materijos. Tas atvaizdas ir dabar šalia tavo kūno ir mūsų matomas mintyse. Tu mums savo įvaizdžiu, savo vėle, tebesi gyvas ir gyvas liksi. Tave mes matome dabar ir praityje. Matome, kaip tu vaikščiojai mūsų tarpe, matome tave dirbantį ir šnekantį, triušiantį ir ilsintį. Prisime-nam, kaip kartu kūrėme "Dainavą", matavome kiekvieną žemės gabaliuką apie visą ežerą, kartu su Kestu ir Yar-go šalome naktį nekūrentam "Dainavos" namelyje. Tebe-skamba ausyse Tavo rūpesčiai savo artimaisiais: savo žmona Ona, sūnumi Liūtu su Rachel, anūkais Alekstand-ru ir Viktoru. Nors toli, bet Tau arti visada buvo sesu-tė Lilė. Ne mažiau Tau rūpėjo ir kiti, o ypač dainaviš-kiai. Visiems dainaviškiams žinotai gerą žodį pasakyti ir nuliūdusi linksmi nuteikti. Ir tai ne vieną kartą ir ne vienus metus, o jau daugiau kaip 30 metų.

Tu, Jurgi, mums nemiręs. Tu liksi mums gyvas savo neišdildomu įvaizdžiu, savo individualumu, savo vėle ir siela.

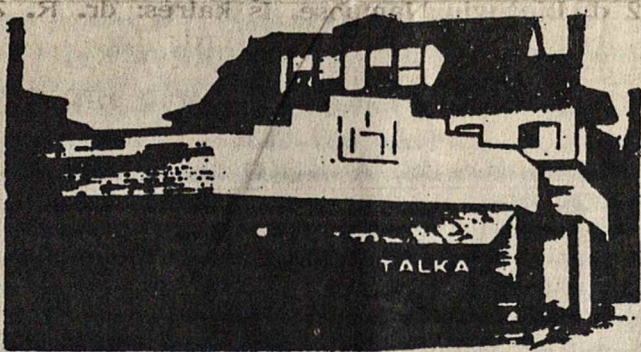
Tad ir mirtis nėra pabaiga, bet pradžia; nėra išnyki-mas, bet gyvybės tęstinumas, judriosios jėgos - sielos - ižengimas į tobulą gyvenimą, į dausų karalystę. Te Lem-ties lemtingi žingsniai telydi Tave į naujus namus.

Sudiev, Jurgi, iki pasimatymo dausų karalystėje. Amen.

Vilius Peteraitis, 15 lapkričio, 1990. Deux Montagnes.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

Isikūres nuosavuose namuose

HAMILTONO KREDITO KOOPRATYVAS

„TALKA“

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki	9%
santūpas	8.5%
kasd. pal. taupymo s-ta	8%
90 dienų indėlius	11%
1 m. term. indėlius	1.75%
1 m. term. ind. mėn. pal.	11.25%
3 m. term. indėlius	11.75%
RRSP ir RRIF (penalijos).....	9%
RRSP ir RRIF 1 m.	11.75%
RRSP ind. 3 m.	11.75%

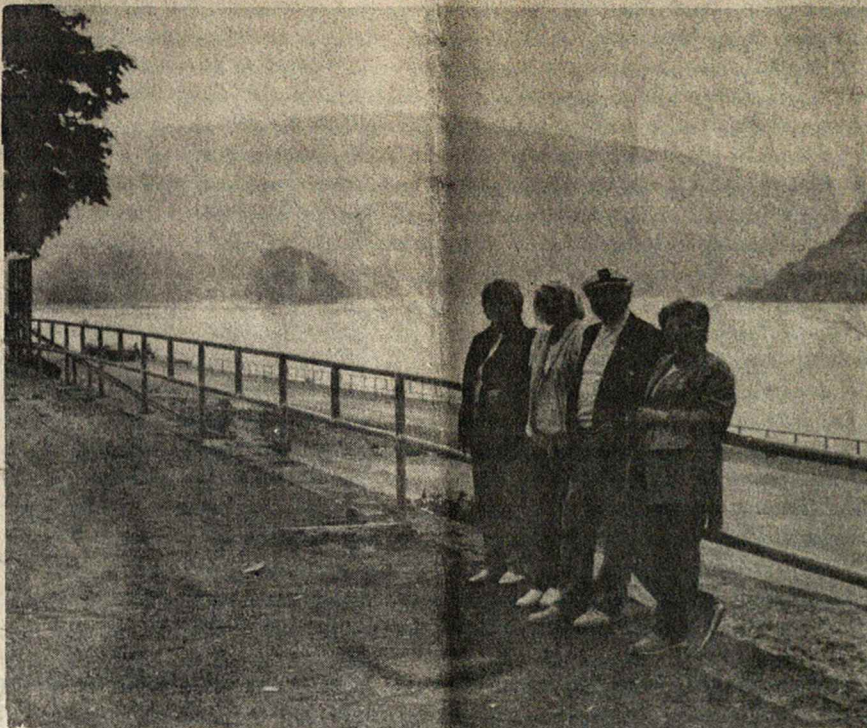
IMAME UŽ:

asmenines paskolas	16.5%
nekiln. turto oask. 1 m.	13.25%
nekiln. turto pask. 2 m.	14.5%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.	
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v. p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais - nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro. Liepos-rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

VOKIETIJA ŠIANDIEN PRO AMŽIŲ PRIZME

D. N. Baltrukonis

Reino upė prie Bingen'o. Nuotraukoje matomas autorius su viešniomis iš Lietuvos. Nuotr. D.N. Baltrukonio.

(Tęsinys)

Sėdime gondolose po porą žmonių. O tos gondolos atsitolinusios viena nuo kitos per gerą atstumą, kad vos gali atpažinti ten sėdinčius asmenis. Su manimi gondoloje mano seserėnas, studentas iš Vilniaus universiteto. Jis man pagelbsti su mano Video mašinerija. Darome įrašus ir nuotraukas. Turėtų būti tikrai nuostabūs įrašai, žinoma jei techniškai pavyks (kas ir atsitiko...!)

Štai jau ir atvykome! Mūsų gondolas vikriai priiminėja igudusi tarnyba, taip kad jokio gondolų susidūrimo pavojaus nėra. Išlipame didžiuliame pastate, kur brozda ir sukasi milžiniški ratai su varikliais tam poros kilometrų ilgumo keltui operuoti. Palaukiame kitų mūsų penketuko narių (jos visos moteriškos!). Pagaliau visi jau atvykome laimingai be jokių avarių, bet pilni didžiųjų išpūdžių! Dabar, romantiškais miškuotais takais (asfaltuotais) judame vis artyn to didingo vokiečių tautos pasididžiavimo iš šimtmečio istorinių įvykių, kur viskas yra sukaupia šiame paminkle "GERMANIA".

Pagaliau - pro lapuotų medžių vešlį tankynę - visu didingumu išnyra ir pats paminklas! Masyvus 38 metrų aukščio su milžiniška moters figūra ant labai plataus pjedestalo, kurio kampus puošia sparnuoti angelai su trimaitais rankose. Paminklo masyvios bazės frontone - bronzinėje lentoje išlydintas vokiečių kariškių pulkas. Jo viduryje ant žirgo - Kaizeris Vilhelmas. Paminklas buvo pastatytas aname šimtmečiu, tarp 1877 ir 1883 metų, paminėti 1870-1871 m. prancūzų-vokiečių karui ir vokiečių imperijos atsteigimui.

Pats paminklas sudaro tikrai didingą išpūdį. Sunku pasakyti, kas atrodo didingiau: ar paminklas, ar gražuolis Reinas žemai, žemai ten placia pilka juosta issitiesęs. Jo plačioje vandeningoje tėkmėje laivai abiem kryptimis (keleiviniai ir prekiniai) lyg šapeliai juda, kapstosi sunkiai pakrauti. O jau žmonių daugybė! Daugiausia vokiečių tautos žmonės. Tačiau girdėjosi prancūziskai ir angliškai kalbančių. Žmonės buvo įvairaus amžiaus: tėvai su jaunais vaikais, vidutinio amžiaus ir jau senyvo amžiaus žmonės. Stovinėjo žmonės būreliais, tai pagarbiai apžiūrėdami patį paminklą, tai apžvelgdami nuostabią panoramą 180 laipsnių kampu. Žvilgsnis į toli siekė virš 50 km. Reino upės tėkmė gal puse kilometro tiesiog žemyn. Mums besigėrint nuostabiais reginiais, atskrido gana stambus malūnsparnis su turistais. Sunkiai maurodamas apsuko bent keletą ratų. Diena pasitaikė tokia skaidri ir vasariška. Labai prasmingas įrašas paminklo žemutinėje dalyje byloja vokiečių kartoms, nuo praeito šimtmečio iki šių dienų: "GALI SAU RAMIAI ILSETIS, REINE, - MES STO-VIME TAVO SARGYBOJE!..."

Kupini didžios nuostabos, judame atgal prie to lyninio kelto. Vėl po du gondolose leidžiamės žemyn. Pakeliui, priešinga kryptimi matome atvažiuojant japonų turistų būrelį - daugiausia jaunos mergaitės, gimnazistės. Jos pirmosios pasveikino mus su "Hello!" ir rankų mojavimais. Aš šūktelėjau "Ohaijo" - tai "Labas diena" japoniškai. Jos krykštavo, išgirdusios japonišką pasveikinimą šiame Euro-pos kampelyje...

Pagaliau mūsų gondola pasiekė apatinę stotį. Dabar jau visa grupelė linksmi klegėdami patraukiame senobinėmis Rūdesheim miestelio gatvėmis. Vidurmažių, ar net ankstyvesnės statybos namai kruopščiai užlaikomi savo originalinėse detalėse. O tų gatvelių siaurumas! Tašyto akmens grindinys. Abiem pusėm dviaukščiai nameliai. Jų

A + A

JONUI LINGAIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

Jo žmonai Wilmai, dukrai Karen, sūnams Oskarui ir Manfredui, jų šeimoms, seseriai Onai Voroninkaitienei bei visiems kitiems giminaičiams, reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime -

Jonas Šulmistras ir
Valerija Biliūnienė

apatiniai aukštai tarnauja turistinėms paslaugoms: skania aroma kvepia restoranų delikatesai, skaniu apynių kvapu kviečia į vidų aludės. O jau tų visokiausių suvenyrų parduotuvės siūlo visokiausias prekes! Žingsniuojame amžių nusludintu gatvelės grindiniu ir girdime nuostabią muziką, sklindančią iš senoviško bažnyčios bokšto. Ogi ten rateliu viena po kitos išlenda visokiausios figūros, vaizduojančios ankstyvųjų amžių žmones jų originalioje aprangoje. Šios, atlikusios tam tikrus judesius, vėl pradingsta bokšto nišoje. Stebime visa tai su gilia nuostaba...

Daug dar visokių nuostabių siurpryzų yra paruošę turistams šis Romėnų legionierių įkurtas miestelis. Jų tvirtos staciakampės pilys stovi ir nūnai, beveik laiko nepalietos. O matė jos tikrai daug! Vandalų, hunų antplūdžius, tamsiaisiais amžiais, kryžiaus karų laikotarpi ir vėlesnius viduramžius. Tačiau turime skubėti, nes jau laukia mūsų ekskursinis laivas!

Ekskursija Reinu.

Po tokios nuotykingos iškylos virš Reino upės ir jo nepaprastai žavingų apylinkių, dabar regėjimas pačios upės iš visiškai kitokios perspektyvos, yra išpūdis vėl kitoniškas.

Ekskursinis motorlaivis nedidutis, apie dviejų dešimtų aukščio, plius komandinis tiltas, iš kurio informacinė tarnyba nuolat mums pasakoja (net trimis kalbomis - vokiškai, angliškai ir prancūziškai) apie kiekvieną pakeliui praplaukiamą pilį, ar šiaip istorinį objektą. Oras pasitai-kė beveik idealus: visu Reino platumu traukia vėsus šiaurės rytų vėjelis, o dangus - mėlynas, kaip Lietuvos lino žiedas! Abu plačiosios upės krantus gaubia lengvas anks-tyvo gegužės ryto rūkas, suteikdamas tuomi pro šonus slenkantiems pilims dar didesnio mistiizmo.

Po kairei praslenka Bingen'o nedidelis, bet labai isto-riniais svarbus miestelis, su jau anksčiau minėta pilimi. Čia Reinas daro labai gracingą posūkį dešinėn. Dešinėje, ant labai strateginiai išsikibusios uolos, stovi sena, apleis-ta pilis. Jinai kadaise (viduramžių laikais) priklausė šios apylinkės kažkokiam vyskupui. Tačiau vykstant įvairioms feodalinėms intrygoms, vieno karo metu pilis buvo sude-ginta (1675 m.). Jos storos sienos su aukštais bokštais tebestovi ir dabar neatstatyta. Aplink šią seną, apleistą pilį, vynuogynų terasos leidžiasi žemyn link Reino, ar kyla vis aukštyt! Antroji pusė Reino - vėl kita pilis! Ši jau žymiai didesnė už savo kaimynę. Jos masyvūs korpu-sai dunkso tarp aukštų medžių. Senos akmeninės sienos pažaliavusios nuo amžių. Ryto rūkė vos gali atskirti ją nuo aplinkos augmenijos. Statyta prieš keletą šimtmečių. Priklausė kažkokiai feodalų dinastijai. Įvairių feodalinių karų laikais buvusi išdeginta ir vėl atstatyta. Dabar tar-nauja kaip ištaigingas viešbutis užsienio turistams. Abi Reino pusės čia labai aukštos. Galingos uolos siekia į padanges, tik kur ne kur apaugusios skarotais medžiais. Tų uolų viršūnėse suka lizdus Reino upės arai. Keleta jų skrieja ratu aukštai virš upės, dangaus mėlyneje...

Visai žemai, jau beveik vos keletos metrų virš Reino upės vandenu, naujai išvesti puikūs greitkeliai. Jais į abi puses siuva sunkvežimių bei mažų mašinelių sriautas. Žymiai aukščiau, jau aname šimtmečiu kietose Reino krant-uose abiem pusėm upės iškalta keletos linijų geležin-kių bėgiai. Bėga, raitosi jie pagal Reino upės vagą. Vietomis, kur krantai jau beveik statmenai iš padangių į Reiną smenga - ten geležinkeliai su greitkeliais į tune-lius sulenda! O tų traukinių judėjimas abiem Reino pusėm! Tai keleiviniai, tai prekiniai traukiniai ilgom ir trumpom virtinėm smagiai prasnikišcia abiem krantais ir visokio-mis kryptimis. Tačiau eismas pačia Reino upe nenori nusileisti judėjimui krantuose. Laivai visokiausio dydžio, ilgio bei tautybės, keleiviniai ir krovininiai beveik viens po kito, - vis pūskuoja savo galingais sraigtais upe aukš-tyt. Kai kurie prekiniai - taip sunkiai prisikrovo, kad denio viršus vos iš vandens bekyšo!. Mes, žinoma, judame Reinu žemyn. Tačiau mūsų maršrutas yra labai ribotas: keliausime Reinu žemyn iki Assmannshausen, kur apsi-suksime - ir vėl atgal į Bingen, kur mūsų ekskursija Rei-nu pasibaigs... Taigi, teks matyti tik dalelę tų Reino pasakiškų grožybių, bene gražiausių!

Tuo tarpu - mes vis dar plaukiame Reinu žemyn. Štai, kairėje aukštai, tarsi aro lizdas - medžiotojų ložė! Pasak mūsų laivo kalbėtoja, - ta ložė egzistuoja jau ke-leta šimtmečių. Kadaise priklausė įvairiems magnatams. Čia mėgo laiką praleisti daugelis garsių Vokietijos kun-i-gaikščių, karalių, kaizerių. Čia Reinas daro vėl kitą po-sūkį: šikart suka labai lengvą lanką kairėn. Už posūkio išnyra, kairėj pusėj, vėl kita pilis. Ši pilis labai būdinga tuo, kad jinai tupi ant labai aukštos uolos. Koku būdu viduramžių laikų meistrai nukirto tų uolų viršūnes ir šią pilį ten užkėlė?! Net ir su šių laikų technika bei prie-monėmis būtų gana brangus procesas pastatyti tokią pilį ant tokių neprieinamų uolų! Bet tuomet - viduramžių laikais?! Tačiau, pagalvojus ir prisiminus Kölno katedrą, jos nepaprastą aukštį, dydį, jos gausių detalių preciziją ir, juo labiau, 12-tojo amžiaus techniką, - supratau, kad žmogaus genijui viskas yra galima, pradedant Egipto pi-ramidėmis iki šių dienų!

Bus daugiau)

Dino

VALYKLA
SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOYIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-906 AVENUE, LaSalle
365-1143

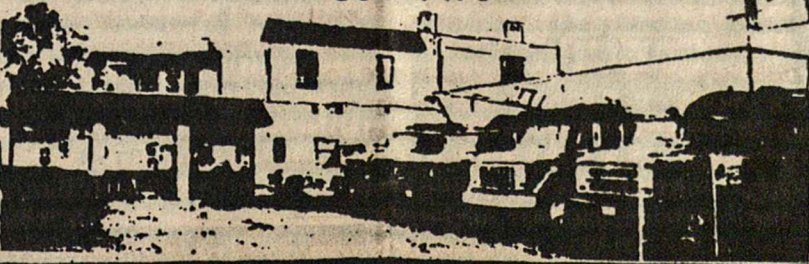
7861 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2965 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY
RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbe atlikėjas stogdengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel.

364-1470

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. WILSON & SONS Inc.

123 Maple Blv., 5784 Verdun Av

Chateauguy, Que. Verdun, Que.

Tel: 691-4763 * Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

LIETUVOS KARIUOMENĖS minėjime lapkričio mėn. 25 d., AV P-jos salėje: minėjimą atidaro RAMOVĖNŲ vice-p-kas J.Šiaučiulis; apdovanoti gėlėmis programos atlikėjai: prelegentas P.PAULAUŠKAS, akompaniatorė H.TREPANIER, sol. G.ČAPKAUSKIENĖ, deklamavusi T.MICKIENĖ.

Nuotr: A.Kalvaičiū

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ GRAŽIAI PAMINĖTA

Ši minėjimą atidarė Lietuvių Veteranų S-gos Montrealio sk. viceprim. Juozas Šiaučiulis. Įneštos vėliavos ir 1 minutės tylos pagerbti Lietuvos kariai ir partizanai. Tris eilėraščius padeklamavo gražiais tautiniais drabužiais apsirengusi Teresė Mickienė.

Programai praversti buvo pakviesta Aldona Vaicekauskienė. Ji pirmiausiai supažindino publiką, kurios buvo daug susirinkusių, su paskaitininku dr. P. Paulausku. Prelegentas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, papasakojo apie kariuomenės reikšmę nuo Karaliaus Mindaugo laikų, ilgiau apsisotodamas prie Nepriklausomybės kovų, šaulių įsikūrimo ir 1940-45 metų partizanų kovų. Jis pats, atlikęs karinę tarnybą Sovietijoje, papasakojo ir savo pergyvenimus kariuomenėje ir apie kario pažeminimą joje tarnaujant.

Po paskaitos dainavo mūsų iškilioji solistė Gina Čapkauskienė, akompanavo Halina Trepanier: "Oi leliai, leliai gulbių pulkelis", "Oi nėra niekur", "Buvo naktys sidabrinės", "Vandens malūnėliai", "Dainos gimimas" ir "Lietuva". Bisui - "Mažas paukštelis".

Buvo gautas ir perskaitytas sveikinimas iš Lietuvos Šaulių Sąjungos.

Visiems sugiedojus Lietuvos Himną, išneštos vėliavos. Pakviestas kun. Iz. Sadauskas palaimino stalus ir valgius.

Šeiminkavo O. Ūsienė ir M. Vaupšienė. Patiekalai skaniai pagaminti patyrusių šeiminkų ir jų padėjėjų.

Vyko ir loterija, kurioje daug kas bandė savo laimę.

Minėjimas buvo gražiai suorganizuotas ir gerai pavyko.

Genė Montvilienė

MIRUSIEJI:

• Jonas LINGAITIS, 69 m.m., mirė St. Jerome ligoninėje. Liko žmona Wilma, dukterė Karen, sūnūs Oswald ir Manfred su šeimomis, sesuo Ona Voroninkaitienė bei kiti artimieji. Palaidotas St. Agathe.

• Elena GERHARDIENĖ, 76 m. amžiaus, po sunkios ligos mirė ligoninėje. Lietuvoje savo laiką yra buvusi gera krepšininkė. Liko vyras ir 2 dukterys su šeimomis. Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

• Jonas Šulmistras ir Valerija Biliūnienė Jono LINGAIČIO atminimui vietoje gėlių, aukojo "Nepriklausomai Lietuvai" \$50.

• Lydija Ptašinskienė ir sūnūs su šeimomis Jono LINGAIČIO atminimui aukojo "Nepriklausomai Lietuvai" \$30.

• Jono LINGAIČIO atminimui aukojo "NL" \$30 - E. ir J. Paunksniai. VISIEMS aukojusiems nuoširdžiai dėkojame. "NL"

Jeigu galvojate apsigyventi Toronte ar apylinkėse, namų įsigijimui Jums maloniai patarnaus Mrs. JENNY STULGINSKAS HOMELIFE / BAYVIEW kompanijoje.

Tel.

darbo: (416)-324-2822
namų: (416)-889-7813

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 701
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H8P 1N5. Tel. 364-4658.

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 v. - 9:30 v.v.
Sėdmedienais: nuo 10 v. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Qué., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Qué., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

• Mūsų Lituanistinės Mokyklos mokinių KALĖDINĖ EGLUTĖS PROGRAMA vyks gruodžio mėn. 16 d., sekmadienį, po pamaldų AV P-jos salėje.

• J.Žukauskienė, atsiųsdama prenumeratą, rašo: "Dėkojame už įdomias žinias ir gerą laikraščio apipavidalinimą".

• Šv.KAZIMIERO P-jos komitetas, užbaigus kadenciją p-kui A.Dasiui, P.Šuikiui ir A.Mikalajūnui, bus papildytas ir aptarti svarbesnieji reikalai visuotiniame parapilječių susirinkime gruodžio mėn. 16 d., sekmadienį, po pamaldų parapijos salėje.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Qué., H4E 2A8
TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$26,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 1/4 %	Taupymo - special.	7 %
Term. indėlius:	10 1/2 %	Taupymo - su gyv. dr.	6 1/2 %
1 metų	10 1/2 %	Taupymo - kasdienines	6 1/4 %
180 d. - 364 d.	10 1/4 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	10 %	RRIF - RRSP - term.	11 1/2 %
60 d. - 119 d.	9 3/4 %	RRIF - RRSP - taup.	7 1/2 %
30 d. - 59 d.	9 3/4 %		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turą - nuo 12 1/4 % Asmenines - nuo 14 %

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Sève	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč.	9:00 - 3:00 (Tik pirm) 10:00 - 2:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00 3:00 - 7:00
Penktadieniais	10:00 - 6:00 2:00 - 6:00

SPAUDA IŠ LIETUVOS

Norintieji užsiprenumeruoti "LITERATŪRĄ IR MENĄ", taipogi "Švyturį" iš Lietuvos, gali kreiptis į tų leidinių atstovą Kanadoje ir JAV-se Liudą Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que., Canada H7G 4K7, tel: 669-8834.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 val. nakties

Programos Vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7
Tel.: 669-8834

Member

Foto M.L.S.
SISTEMA

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 723-9181 Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Qué., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems mane sergančią atsiminusiems mano 90-tojo gimtadienio ir vardinių progą. Pirmiausia dėkoju Real Morin įstaigos vadovybei, pirmiesiems mane pasveikintiems ir suruošusiems visiems lapkričio mėnesį gimusiems ligoniams koncertą ir vaišes; "Nepriklausomos Lietuvos" valdybai ir darbuotojams už sveikinimą ir puikias gėles; taip pat Montrealio Katalikų Moterų Draugijai už sveikinimą ir gėles; Kanados Lietuvių Muziejaus vardu sveikinusiai Rasai Mažeikaitei ir visiems mano brangiems draugams taip gausiai mane sveikintiems ir apdovanojusiems gėlėmis, dovanomis, atsiuntusiems sveikinimus, o ypač pradžiuginusiems savo aplankymais -

Su gilia padėka:

Elzbieta Kardelienė

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA RUOŠIA

Naujų 1991 Metų Sutikimą

į m. GRUODŽIO mėn. 31 d., PIRMADIENĮ 8 val. vak.

Aušros Vartų parapiljos salėje

COMPACT DISCO MUZIKA - J. Šulmistro

Vakarienė • Baras • Loterija
Šeiminkė: Snapkauskienė.

Bilietus išgyti ir status rezervuoti galite iki gruodžio 24 d. pas: A. Myle, tel: 365-0353
A. Žiuką, tel: 366-5491, J. Šiaučiulį, tel: 768-3674 ir A. Račinską, tel: 366-7022.

Įėjimas: \$. 15- asmeniui.

L.K. MINDAUGO KUOPOS VALDYBA

PARDUODAME APARATŪRA, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video įrašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,
5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa,
National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two cassette radio - \$129.- Video nuo \$399.-
Video camera : \$1499.-

Maurice Electrique Ltee

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Saugojimas vasaros laiku (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre,
Suite 500 A.
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS

5220 ch. QUEEN MARY rd.
TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5

Tel. 481-6608